

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

XXXIII. ÉVFOLYAM
2021. 4. SZÁM

TARTALOM

TARTALOM

A hivatásról.....	2
Előre a megkezdett úton.....	3
Az altisztavatás vezénylő parancsnoka.....	4
A kiválók legjobbjai.....	6
Alfisztként esküt tenni.....	8
Műszaki „acélkockák” Pápán.....	9
Nemzetközi felkészítések itthon.....	10
Black Swan 2021.....	12
Jöttem, láttam, találtam.....	14
Hatalmas ugrás a jövőbe.....	16
Hadihajósok napja.....	18
Szentek találkozása.....	19
Egy magyar tudós Rómában.....	21
A huszárság múltja, jelene és jövője (1).....	22
Improvizált zónavédelmi taktika (1).....	24
Mindig tartsd szárazon a puskaport!.....	26
A szegények fejedelme.....	27
Akik történelmet írtak.....	28
Királyi találkozás.....	30
Miről olvashatunk a Honvédségi Szemlében?.....	30
Humor.....	31
Szent István királyról itthon és külhonban.....	32

Akik történelmet írtak (28. oldal)

A hivatásról

Számos olyan foglalkozás, munka van a világon, amelyet hivatásként lehet csak igazán jól művelni. Ilyen a katonai lét is. Aki hivatásként éli meg a munkáját, az örömet, hobbit, izgalmat talál egyszerre - csupa olyan dolgot, amely nem a munka nehézségére utal, hanem sokkal inkább jelent egy nem kényszerűségből végzett, magasztosabb tevékenységet, amelyben a test, a szellem és lélek egyaránt kiteljesedhet. Meggyőződésem, hogy a hivatástudat nem egy velünk született dolog, hanem a pályánk során alakul ki, tanulva azokból a példákból, amelyekkel az élet szembesít minket, és követve azon elődök példáját, akik értékrendjükkel, mentalitásukkal, megjelenésükkel és kommunikációjukkal is kiérdemelték, hogy felnezzünk rájuk.

Emlékszem, egyszer egy kutatás keretében a hivatástudatról kérdeztek; azt tudakolták, mikor éreztem úgy, hogy igazán katona vagyok. Elgondolkodtató kérdés, és jómagam is komolyan törtem a fejem: valójában mikortól is? Aztán rájöttem: akkor, amikor már nem tudtam különbséget tenni a civil és a katonalétem között, hiszen ugyanazon értékrend szerint éltem az életem. A katonai alapértékek észrevétlenül beszivárogtak a magánéletembe, és a laktanyán kívül töltött mindennapjaim részévé váltak.

Persze, hivatástudatból katonának lenni nem könnyű, ahogyan anélkül sem. Egy dolog azonban bizonyos: a Magyar Honvédség csak igazán lojális, elkötelezett, jól felkészült katonákkal tudja a rábízott feladatokat professzionálisan teljesíteni, és ennek egyik meghatározó alappillére a hivatástudat. Ennek kialakítása azonban nem csak az egyén, de mindannyiunk közös felelőssége is. Ahogyan egy volt parancsnokom fogalmazott: „aki jól dolgozik, az piros pontot kap, aki nem... annak meg mutassuk meg, hogyan kell piros pontot szerezni”.

Most, hogy az ünnepélyes altisztavatás után közel négyszáz altiszttel bővült a Magyar Honvédség altiszti kara, azt kívánom nekik, hogy találja meg mindenki a saját hivatását. Magunknak, tapasztalt altiszteknek pedig azt, hogy legyünk számukra követendő példa, akikre méltán lehetnek büszkéek. Nem csak ők, a most avatott altisztek, hanem a mai Magyar Honvédség minden katonája.

Tigyi István Zsolt főtörzsászlós

Előre a megkezdett úton

Kriston István főtörzszászlós befejezte tízéves vezénylőzászlósi pályafutását a Magyar Honvédség élén. Az általa megkezdett út iránymutató mind a hazai, mind pedig a nemzetközi vezénylőzászlósok számára. A július 5-én megtartott elköszönő, illetve bemutatkozó rendezvényen a főtörzszászlós kiemelte: köszönettel tartozik elődjének, Bogdán Tibor főtörzszászlósnak, aki kiváló példát mutatott részére, az őt támogató parancsnokoknak és nem utolsósorban az altiszti kar vezetőinek, akik munkáját támogatták az évek alatt. A főtörzszászlós a honvédelmi miniszter altiszti főreferenseként folytatja tovább pályafutását.

Kriston főtörzszászlós új beosztásáról így nyilatkozott a honvedelem.hu-nak adott interjúban: „Az én elsődleges feladatomban a továbbiakban a miniszter vezetői tevékenységének hatékony támogatása az altiszti és legénységi állományt érintő kérdésekben. Nagyon fontos látni, hogy az altisztek helye és szerepe nemcsak Magyarországon, de az egész világon felértékelődik a hadviselés, a technikai eszközök változásával. Ebből következik, hogy nélkülözhetetlen az altisztek felkészítése, integrálása, és ezen folyamatok támogatásának legjobb eszköze egy tapasztalt altiszt. Ahogy mondani szoktuk: a tisztek mondják meg, hogy mit akarnak és mikorra, az altiszteket pedig hagyják végrehajtani, végrehajtani az általuk megszabott feladatokat. Az irányítás szintjéről nézve képviselem a miniszteri, illetve tárcaszintű honvédelmi irányelveket is. Az alárendelt katonákat a Ma-

Kriston főtörzszászlós tíz év után adta át utódjának az MH-vezénylőzászlósi beosztást

gyar Honvédség vezénylőzászlósa vezeti, viszont a miniszteriális és tárcaszintű irányelveket az altiszti támogató csatornán én közvetítem feléjük az MH vezénylőzászlóson keresztül. Ez természetesen visszafelé is igaz az információk vonatkozásában. Úgy gondolom,

Kaszab Zoltán főtörzszászlós lett a Magyar Honvédség új vezénylőzászlósa

így tudjuk hatékonyan támogatni a Magyar Honvédség parancsnokának munkáját is. Határozott célkitűzésem a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa, vele együtt a honvéd altiszti kar szolgálatának hatékony támogatása a beosztásomból adódó jogköröm kapcsán.”

Kriston István főtörzszászlós pályáját és az általa megkezdett utat méltatta Kaszab Zoltán főtörzszászlós, a Magyar Honvédség új vezénylőzászlósa, hangsúlyozva azt is, hogy a feladatok száma továbbra sem csökken, és az új kihívásoknak is eleget kell tenni.

Az ünnepség zárásaként Sándor Zsolt vezérőrnagy, a Magyar Honvédség parancsnokának helyettese köszöntő gondolatai után megtörtént a vezénylőzászlósi vallszalag, valamint emléklapok átadása.

Sándor Zsolt vezérőrnagy köszöntötte a távozót és a hivatalba lépő vezénylőzászlóst

HAF

Fotó: Papp Mirtill Fatime főhadnagy

Az altisztavatás vezénylő parancsnoka

Bukovinszki Zsolt főtörzszászlóssal, a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia vezénylőzászlóssával beszélgettem annak kapcsán, hogy 2021. július 17-én első ízben volt az altisztavatás vezénylő parancsnoka.

— Tisztelettel köszönök az olvasók nevében és gratulálok a remek végrehajtáshoz! Rutinos vezénylő parancsnok vagy, számtalan alapkiképzést záró katonai eskün láthattunk vezénylő parancsnokként. Volt-e valamilyen különbség a mostani felkészülésben, milyen érzésekkel hangolódta rá a feladatra?

— Köszöntöm én is az olvasókat, és nagyon köszönöm a megtisztelő gratulációt! Igaz, többéves tapasztalatom van a nyilvános katonai eskük levezénylésében, mondhatom, azok már rutimból mentek, de egy altisztavatás azért mégiscsak más. Számomra nagy megtiszteltetés a Hősök tereén „végigmasírozni”, nem mindenki mondhatja el ezt magáról! De visszatérve a felkészülésre: más

a rendezvény lefolyása, nagyobb a létszám, többfelé oszlik a figyelem. Nem könnyű egy majdnem 400 fős alegységgel dolgozni, de

természetesen a katonák hozzáállásán is nagyon sok múlik.

— **Hogyan fejlődött a díszzászlóalj a „kezetek alatt”, volt -e kritikus pont a felkészülésben?**

— A kezdeti nehézségeket sikeresen leküzdöttük, az avatandó állomány tagjainak meg kellett érteniük az előttük álló feladat nagyságrendjét és fontosságát, rá kellett éreznük arra, hogy az altisztavatás elsősorban róluk szól, tehát ezért is érdemes egy csapatként dolgozni. Kritikus pontról nem tudok beszámolni, nagyon jó volt a felkészülés időelosztása, így nem fáradt el nagyon az állomány. Kora reggel kezdtünk, és mire a déli nagy meleg megérkezett, már be is fejeztük a délelőtti gyakorlást. Ebéd után pihentetve voltak a katonák, majd 17 órától ismét folytattuk a felkészülést.

– **Három nagyobb csoport adta a felavatott altisztek zömét, a polgári életből érkezett állomány, a belső kiválasztást követően beiskoláztattak és az első keresztféléves képzés katonái. Sikertült-e „egygyé gyúrni” őket, illetve mennyire volt ez nehéz feladat?**

– Úgy érzem, és ebben az avatás után kapott visszajelzések is megerősítettek, a gyakorlás alatt sikerült egygyé kovácsolni az alegységet. Természetesen a különböző tanfolyamok, korosztályok közötti különbség az elején meglátszott, de köszönhetően a katonák pozitív hozzáállásának, ez hamar eltűnt. Meg kell említenem, hogy a felkészülés időszakában nagy segítséget nyújtottak a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Nemzeti Honvéd Díszegysége ide vezényelt segítői, akiknek a felkészülés végén Frankó Imre ezredes úr, az Altiszti Akadémia parancsnoka külön köszönetét fejezte ki egy-egy sorszámozott parancsnoki érme átadásával.

– **Mennyire éreztétek a világjárvány hatását a katonák alaki felkészültségén?**

– Természetesen, mint mindenhol és mindenben, itt is érezhetően megmutatkozott a COVID miatti hi-

ányzások hatása, legyen szó betegségről vagy kontaktérintettség miatti kényszerpihenőről; akinek arra szüksége volt, azzal a díszelgők, a kiképzők többe foglalkoztak, hogy mindenki képességei legjavát tudja hozzátenni a végrehajtáshoz.

– **Mi volt a legmeghatározóbb személyes élményed a felkészülés alatt, illetve a végrehajtás során? Mit jelentett neked ez a rendezvény?**

– Jómagam mindig nagyon meghatottan hallgatom az eskü szövegét, és ez most sem volt másképp. Jóleső borzongás tölt el minden

alkalommal a fogadalom végén elhangzó: „Isten engem úgy segíjen!” fordulat hallatán. Ilyenkor úgy érzem, nem volt hiábavaló az egész heti megfeszített munka, a sok veríték, elillan a fáradtság érzése, és csak a szép pillanatok maradnak meg. Az pedig rendkívüli büszkeséggel töltött el, hogy életemben először ott állhattam és altisztváltást vezényelhettem a Hősök terén.

– **Mit üzensz a felavatott altiszti állománynak, illetve az augusztusban bevonulóknak, akik megkezdik a felkészülést az altiszti szolgálatra?**

– Akik most érkeznek hozzánk az Altiszti Akadémiára, kérem, készüljenek fel arra, hogy a katonaelet nagyban különbözik a számukra jól megszokott civiltől! Itt senki sem viszi az ágyba a reggelit, és feszes napirendjük lesz, meg fogják nekik határozni, hogy mikor mit csinálnak. Várjuk és felkészítjük őket az altiszti szolgálatra.

– **A most avatott altiszteknek az Altiszti Hitvallás záró szavait ajánlom mint útravalót, és kívánok nekik sok sikert, erőt, egészséget! Mindig emlékezzenek rá: „Soha nem feledek, hogy Hazám védelmezője vagyok, Honvéd Altiszt!”**

Soós Lajos főtörzsaszázlós

*Fotó: Koncz Csaba törzsőrmester,
Somogyi András törzsőrmester*

A kiválóak legjobbjai

2020 augusztusában és novemberében megkezdődött az Acélkocka II. képzésre felvételt nyert, polgári életből érkezett, illetve belső kiválasztást követően az alakulatok legénységi állományából beiskolázott altisztjelölti állomány kiképzése, tanfolyami felkészítése. Minden tanfolyam, felkészítés annyit ér a részt vevő állomány szemszögéből, amely nyit a tanultakból a későbbiekben hasznosítani, alkalmazni képes. Ez nagymértékben az egyéni is múlik: milyenek a tanulási képességei és mennyi energiát tud, akar befektetni a felkészülésbe. Szép eredmények születtek, a fiatal altisztjelöltek sokat tettek érte, hogy felkészüljenek az altiszti szolgálatra. Közülük a legkiválóbbakat, Hajdú József (H. J.) és Rezsonya Róbert (R. R.) őrmestereket kérdeztem küzdelmeikről, nehézségeikről, sikereikről és terveikről.

Először is tisztelettel gratulálunk nektek olvasóink nevében is az elért kiváló eredményekhez! Kérem, mutatkozzatok be, kik vagytok, honnan jöttök, mit kell tudni rólatok?

H. J.: A Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandár 39. Lövészszázalójának csapatfelderítő szakaszából jöttem, emellett férj és családapa vagyok.

R. R.: 1999-ben születtem, jelenleg Somogy megyében, Nagyatádon élek. Kaposvárra jártam szakközépiskolába, gépjárműtechnológiai technikusként végeztem.

Hogyan lettetek katonák, mi motivált benneteket, hogy csatlakoztatok a Magyar Honvédséghez?

H. J.: 2009. január óta teljesítek szolgálatot mint legénységi áll-

Rezsova őrmesternek megvalósult a vágya, a páncélos és gépjárműtechnikai szakirányra került

Hajdú József őrmester nem bánta meg, hogy annak idején a honvédséget választotta

mányú katona. Akkoriban az egyik gyerekkori barátom állt elő az ötlettel, hogy jelentkezzünk szerződéses katonai szolgálatra. Huszonhárom évesen csak a kalandvágy és a honvédséghez szorosan köthető

sportos életmód motivált. Így tehát belevágtunk, nem is bántam meg.

R. R.: Édesapám is katonaként szolgált, sok jó sztorit, történetet mesélt a katonai életről, ezeket hallva elkezdett érdekelni a hon-

védtség és az egyenruha. Technikai beállítottságú vagyok, ez az a terület, ami igazán érdekel, ezen belül képzeltem el a jövőmet. A honvédség keretein belül meg is valósult a vágyam, a páncélos és gépjármű-technikai szakirányra kerültem.

Ha visszagondoltok az elmúlt közel egyéves időszakra, mi volt a legnehezebb a felkészülés hónapjai alatt, és mi volt a legörömteliblebb élmény?

H. J.: Igazából nem tudok ilyet felidézni. Voltak kihívások a felkészítés ideje alatt, és az otthoni események is megpróbáltatások elé állítottak, de mindenhol találtam segítőköt az oktatók és családtagjaim személyében. A legörömteliblebb pillanat egyértelműen az avatás volt, a Himnusz éneklése a többiekkel együtt, az altiszti eskütétel, majd a légierő díszrepülése; életre szóló élménnyel gazdagodtunk! Természetesen nagyon szívesen fogok visszamemlékezni arra is, amikor Lévai alvezéres úr átadta a dísztorjt, ünnepi gondolatai nagyon meghatottak.

R. R.: A legnehezebb az volt, hogy az egész napunk be volt táblázva, mind fizikálisan, mind pszichésen

egyaránt le voltunk terhelve, de mióta itt vagyok, sok remek embert ismertem meg. Új barátságokat kötöttem, igyekeztünk egymásnak mindenben segíteni, és így nem volt olyan feladat, ami igazán nagy nehézséget jelentett. A legörömteliblebb pillanat a Hősök terén ért, amikor átvehettem az előjárói elismerést. **Hogy fogadták szeretteitek, családtagjaitok, hogy ekkora sikert értetek el, és hogy gondoltok ti magatok az elért eredményetekre?**

H. J.: Nagyon örültek neki és büszkék voltak rám. Úgy gondolom, ez az eredmény egy csapatmunka végeredménye, nem értem volna el ilyen sikert kiképzőim és családom támogatása nélkül. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjak mindenkinek, aki támogatt, kiemelve Futó Levente zászlós, Sági Zsolt főtörzsőrmester és Dóka Szilárd őrmester urakat, akiktől a kiképzés során nagyon sokat tanultam. Szeretném megköszönni feleségemnek, hogy türelmesen támogattott a tanulásban és a felkészülésben.

R. R.: Szüleim, testvéreim és barátnőm is mindenben támogattak,

nagyon büszkék rám, hogy ilyen sikert értem el. Eleinte nehezen hittem el, hogy ennyi ember közül én kapom a gyalogtiszti szablyát. Nagyon örültem neki és boldog vagyok, hogy a kemény munkának meglett az eredménye.

Milyen beosztásokba fogtok kerülni, és milyen tervekkel kezditek a szolgálatot?

H. J.: Az MH 5. Bocskai István Lövészdandár 39. Lövészszázalój csapatfelderítő szakaszában lettem rajparancsnok-helyettes. Szeretném a megszerzett tudást átadni a beosztottjaimnak, fejlődni akarok minden téren és jó vezetővé válni, hogy egyszer én is példakép legyek a fiatal pályakezdők számára a Magyar Honvédségben.

R. R.: Az MH 25. Klapka György Lövészdandár 101. Tüzérosztályán belül a gépjármű-karbantartó raj rajparancsnoki beosztását kaptam. Igyekeznem fogok, hogy jó hozzáállással, minél jobb teljesítményt nyújtvam sikeres altiszti pályát futhassak be.

*Soós Lajos főtörzsászlós
Fotó: Koncz Csaba törzsőrmester*

„Erős akarattal a Hazáért!”

Altisztként esküt tenni

Július 17-e kiemelt jelentőségű nap volt a 2021-es évben a Magyar Honvédség, különösképpen az altisztek számára. Ezen a napon tettek esküt az altiszti szolgálatra felkészített katonák. Csík István őrmesteré volt az a rendkívül megtisztelő és komoly felkészültséget igénylő feladat, hogy a nemzet egyik történelmi helyszínén, a Hősök terén előmondhatta az eskütétel szövegét társai előtt.

— **Őrmester úr, gratulálok, és olvasóink nevében szeretettel köszöntelek! Arra kérek, mutakozzál be, mit kell tudni rólad?**

— Az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis Repülő-műszaki Zászlóaljánál töltök be elektronikai műszer oxigén mechanikus altiszt beosztást, Mi-8-as, Mi-17-es és Mi-24-es helikoptereken.

— **Mikor, milyen módon csatlakoztál a honvédséghez, mi motivált, hogy „bakancsot húzzál”?**

— Katonacsaládból származom, édesapám hivatásos katonatiszt, illetve szolnokiként igen korán megismerkedtem az itt üzemelő helikopterekkel a repülő- és családi napokon, szóval már serdülőkoromban megszületett az elhatározás, hogy egyszer én is katona leszek. Először 2013-ban kerültem közel a Magyar Honvédséghez, amikor középiskolai tanulmányaimat a debreceni Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégiumban kezdtem meg. Ott szerettem meg igazán ezt a hivatást, életvitelt, illetve itt ismerkedtem meg a szakmámmal. Középiskolai és technikai tanulmányaim befejeztével 2020 januárjában kezdtem meg alapképzésem.

— **Mit éreztél, amikor eldönt, hogy te fogsz ország-világ előtt kilépni az alakzathoz és a te feladatod lesz előmondani az eskü szövegét társaidnak?**

— Amikor kiderült, hogy engem választottak ki erre a feladatra, elő-

Benkő Tibor honvédelmi miniszter gratulál Csík őrmesternek

ször fel sem fogtam igazán. Hatalmas megtiszteltetésnek éreztem. A családom és a barátaim is nagyon büszkék voltak rám, a szakaszom pedig egy emberként örült a hír hallatán, ami nagyon jólesett.

— **Hogy teltek a gyakorlások, hogy érezted magad, volt-e kritikus pont a felkészülés alatt?**

— A felkészülés nagyon feszesen és precízen volt végrehajtva. Az utolsó napokon volt bennem egy kis izgalom, de ezzel párhuzamosan egyre jobban vártam már az avatást. Egyetlen kritikus pont volt ezen időszak alatt, amikor is a hét közepén a hangom meggyengült, és kissé berekedtem.

— **Kaptál-e elegendő támogatást, hogy a legjobb formádat tudd hozni?**

— Rengeteg segítséget kaptam a kiképzőimtől, társaimtól, és nem utolsósorban a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Honvéd Díszegység katonáitól, akik lenyűgöző szakértelemmel rendelkeznek. Figyeltek rám, hogy minél gyorsabban visszanyerjem a hangom. A társak, a kiképzők mindnyájan támogattak, hogy amikor eljön az idő, készen álljak.

— **Mit jelent számodra altisztnak lenni, hogyan gondolsz hivatásunkra?**

— A haza fegyveres szolgálata nem csak egy munka, hanem hivatás, ami rengeteg figyelmet, fegyelmet, odaadást, fejlődni akarást követel meg. Egy altisztnak nemcsak jó beosztottnak kell lennie, hanem jó vezetőnek is. Megtanultuk, hogyan kell alárendeltjeinket felelősséggel és jogaik tiszteletben tartásával vezetni, ahogy ez az eskünkben is szerepel. Ezt és még sok más képességet egész pályafutásunk során folyamatosan fejleszteni kell. Egy altisztnak példamutatónak és szakmailag kiválóknak kell lenni, hogy mind az előjárói, mind pedig az alárendeltjei meg tudjanak bízni benne. Amellett következetesen, követelménytámasztóan és emberiséggel kell viszonyulnia beosztottjaihoz, hogy képes legyen gondoskodni róluk.

— **Kérek, végezetül avasd be az olvasókat a terveidbe!**

— Szeretnék a légierőnél szolgálni, megtanulni az új géptípusokat is, illetve a jelenlegi tudásomat minél jobban bővíteni, tökéletesíteni. Ha lehetőségem lesz rá, szívesen kipróbálnám magam fedélzetén is. Tervezem, hogy idővel missziós területen teljesítek szolgálatot. Meg akarok felelni a kihívásoknak, melyekkel egy altiszt találkozhat a pályafutása során.

Soós Lajos főtörzsaszázlós
Fotó: Koncz Csaba törzsőrmester

Műszaki „acélkockák” Pápán

Egyhetes elméleti és gyakorlati képzést teljesítettek a Magyar Honvédség Pápa Bázisrepülőtéren az „Acélkocka” műszaki altiszti szakmai tanfolyam résztvevői 2021. július 5–9. között. A katonák a repülőtérről karbantartó technikai kiképzés keretében megismerkedtek a repülőter üzemeltetésének felépítésével, a repülőter üzemeltetésének és karbantartásának feladataival, valamint a helyben használt technikai eszközökkel.

Huszonhárom hallgató érkezett az MH Pápa Bázisrepülőtérré, hogy a képzési program első elemeként elméleti ismereteket szerezzenek arról, hogyan zajlik a rombolt repülőterek helyreállítása. A modul a German Air Force (GAF) Engineer Forces Laying Plate System (VP1) tanfolyam alapjaira épült. Az oktató a németországi kiképzése során készített fényképek felhasználásával illusztrálta előadását.

A tanfolyam második napján a hallgatók megismerték a repülőter üzemeltetés és -karbantartás téli időszakra vonatkozó feladatrendszerét, a feladat-végrehajtás technikai eszközeit, főbb harcászati technikai adatait, az eszközök alkalmazásának módszereit. Közlebbi képet kaptak

Huszonhárom „acélkocka” vett részt a tanfolyamon

a karbantartó raj és a rajparancsnok különböző időjárási körülmények közötti tevékenységéről és feladatairól. Szó volt a hőeltakarítási és jégmentesítési feladatok végrehajtásáról, megismerték a végrehajtáshoz rendszeresített korszerű RÁBA H25, Mercedes-Benz U-400 és U-530-as gépkocsikat és adaptereiket.

A következő nap témája a repülőter szilárd burkolatainak tisztítása, a karbantartás műveletei és a burkolatjavító gépsor eszközei voltak, melyek működését használat közben is tanulmányozhatták. Szintén az oktatás részét képezte a füves területek karbantartása. A rendszeresített John Deere 5100 M traktort, a hozzá kapcsolt Peruzzo Triflex 5000 fűkaszát és a Mulag-560 nagyfelület-kaszáló berendezést is megismerték a leendő műszaki altisztek. A kisebb zöldterületek karbantartására szolgáló eszközöket – önjáró fűnyírókat, motoros

fűkaszákat – is bemutatták a Repülőter Üzemeltető és Karbantartó Század szakemberei.

A tanfolyam végén az altisztjelöltek bejárták a légibázis munkaterületeit, majd a közel 40 méter magas repülésirányító toronyból közvetlenül láthatták a felszállópályát, a gurulóutakat és a repülőtechnikai állóhelyeket. Itt-tartózkodásuk alatt megismerték azokat a modern technikai eszközöket, amelyek nélkülözhetetlenek a repülésbiztonság szempontjából fontos feladatok végrehajtásában. Ezeket a gépeket működés közben, élesben alkalmazva is megfigyelhették az altisztjelöltek.

A tanfolyamon részt vevő *Szepesi István őrmester* így mesélt a pápai képzéséről: „Számomra nagyon hasznos volt minden információ, amit az elmúlt napokban hallottam, jó volt belelenni ilyen típusú munkafolyamatokba. Sokat tanultam a pápai katonáktól. Bár csak rövid ideig lehettünk itt, ezalatt is sok mindenbe nyerhettünk betekintést, és ezt a tudást a későbbiekben is kamatoztatni tudom.”

Az írásbeli vizsgával záruló képzés végén *Némethy Tamás törzsszázlós*, az alakulat vezénylőszázlósja kiemelkedő helytállásáért és tanulmányi teljesítményéért két katonát részesített elismerésben. A záróesemény végén sok sikert kívánt az „acélkockáknak” a további katonai pályájukhoz.

Valler Gábor törzsszázlós
Fotó: *Dévényi Veronika* ha.

A legjobbak elismerésben részesültek

Nemzetközi felkészítés itthon

A magyar békefenntartás története több mint egy évszázadra tekint vissza. Tisztek, tiszthelyettesek, tartalékos katonák, tengerészek teljesítettek szolgálatot Krétától Kínán át a Balkánon egészen Dél-Vietnámig a béke megőrzésének az érdekében az 1890-es évek végétől az 1980-as évekig, amikor hazánk lehetőséget kapott ENSZ- és EBESZ-missziókban való részvételre. Az 1990-es évek elején a magyar kormány együttműködési tárgyalásokat kezdeményezett a NATO-val, melynek eredményeként 1994-ben hazánk csatlakozott a NATO Békepartner-ség (Partnership for Peace – PfP) programjához, majd 1999. március 12-én teljes értékű NATO-tagországgá vált. Kinyílt a világ a magyar békefenntartó katonák előtt.

A Magyar Honvédség napjainkban is számos EU-, ENSZ- és NATO-misszióban vállal aktív szerepet. Magyarország külföldi katonai szerepvállalásának ambíciószintje megközelítőleg 1000 fő honvéd, mely létszám jelenleg alacsonyabb a NATO és a szövetséges országok – köztük Magyarország – afganisztáni kivonulása miatt, azonban az idei ősztől hazánk koszovói szerepvállalásában létszámemelkedés várható.

Altisztjeink kontingensek kötelékében vagy különböző parancsnokságok törzseiben teljesítenek szolgálatot rajparancsnok-helyettestől

„A békét nem lehet erőszakos eszközökkel fenntartani; csakis megértéssel lehet elérni.”

Albert Einstein

egészen a vezénylőzászlós beosztásig nemzetközi környezetben, számos esetben egyedüli magyarként a részlegükön belül. Jelenleg az EUFOR (European Union Force Bosnia and Herzegovina) ALTHEA béketámogató művelet vezénylőzászlós beosztását magyar altiszt látja el, ahogyan idén ősztől a KFOR (Kosovo Force) vezénylőzászlós beosztását is.

A megfelelő személyek kiválasztása után megkezdődik a fent említett beosztásokhoz szükséges

külszolgálati feladatok ellátására történő felkészítés. A kontingensek önállóan készülnek fel a feladatokra a kijelölt alakulatok bázisán, míg az egyéni törzsbeosztások ellátására tervezett altisztek útja a Magyar Honvédség Béketámogató Kiképző Központba (MH BTKK) vezet. A felkészítés első lépése a békeművelti bemeneti követelmények felmérése (BBKF), melynek során a kiválasztott bizonyoságot ad az általános katonai ismeretekből szerzett tudásáról elméletben, majd gyakorlatban. A fel-

mérés második felében az angol nyelvi képességek kerülnek górcső alá egy számítógépes teszt, majd szóbeli interjú során. Amennyiben a beosztásra jelölt megfelelő eredménnyel teljesítette a felmérést, megkezdheti a felkészítést, amely két résztanfolyamból áll.

Első lépcső a Békeműveleti Törzstiszti Alaptanfolyam (BTA), mely egy műveleti területektől független, alapvető – a külszolgálat ellátásához nélkülözhetetlen – elméleti és gyakorlati ismereteket nyújtó felkészítés. A kéthetes képzés során a hallgatónk betekintést nyernek a különböző törzsmunkafolyamatokba.

Második lépcső a Békeműveleti Törzstiszti Célfelkészítés (BTC), egy műveletterület-specifikus képzés, melynek részeként a hallgatók ismereteket szereznek a hadszíntér aktuális biztonsági helyzetéről, katonaföldrajzi értékeléséről, valamint a betöltendő beosztásairól.

A két tanfolyam elvégzését követően a személyi állomány különböző szakmai kiegészítő felkészítéseken vesz részt a kijelölt alakulatoknál. A számos elméleti és gyakorlati foglalkozás mellett a felkészülőknek a békeműveleti lögyakorlatot is végre kell hajtaniuk. A lőkészségüket az adott hadszíntéren rendszeresített maroklőfegyver, valamint gépkarabély biztonságos és hatékony kezeléséből mérik fel.

Az alaptanfolyamon és a célfelkészítésen túl számos nemzetközi tanfolyam és kiegészítő angol nyelvi képzés áll rendelkezésre az MH BTKK képzési palettáján. Míg a Nemzetközi Katonai Megfigyelő Tanfolyam (International Military Observer Course – IMOC) a tiszti állománykategóriának nyújt képzést, addig a Békeműveleti Együttműködési Tanfolyam (Peace Support Operation Cooperation Course – PSOCC) az altiszteknek is elérhető. A tanfolyam a missziós területen megtalálható katonai, kormányzati és nem kormányzati

szervezetekkel történő együttműködésre készíti fel a hallgatókat. A kiképző központ minden évben 4-5 alkalommal szervez angol nyelvtanfolyamot (English for Peace Operation – EfPO), mely a meglévő nyelvi ismeretszintet bővíti kifejezetten békeműveletekhez kapcsolódó tananyaggal. A tanfolyamokra a kiírt pályázatok alapján lehet jelentkezni, részletes információ a képzésekről a <https://pstc.hu/rovatok/felkeszitesek/kalendarium/oldalon> érhető el.

Az MH BTKK a NATO Partner-ségi Kiképző és Oktató Központok (NATO Partnership Training and Education Centres – NATO PTEC) aktív tagjaként a Katonai hozzájárulás a békeműveletekhez (Military Contribution to Peace Support -MC2PS) diszciplína területén, valamint bi- és multilaterális együttműködési szerződések alapján számos nemzetközi munkacsoportúléson, valamint oktatói csereprogramban

vesz részt. Kiképzőtiszteink mellett altiszteinknek is lehetőségük nyílik megmérgetetni magukat nemzetközi porondon. E cikk írásának idején az egyik kollégánk az osztrák partnerintézetünkönél teljesít szolgálatot, valamint két kiképző készül hatékony támogatást nyújtani a Bosznia-Hercegovinában és Finnországban működő kiképző központnak.

Összességében elmondható, hogy az MH BTKK altisztei mind hazai, mind nemzetközi környezetben helytállnak a békeműveleti felkészítések levezetésében. Oroszlánrészt vállalnak a képzések elméleti és gyakorlati foglalkozásainak, a békeműveleti bemeneti követelmények felmérésének, valamint a lövészetek végrehajtásának során.

A Magyar Honvédség altiszti kara fontos feladatköröket lát el műveleti területen, mind a kontingensek, mind az egyéni beosztások tekintetében. Véleményem szerint minden altiszt pályafutásának a részét kell képeznie, hogy műveleti területen bizonyosságot tegessen a felkészültségéről, azonban ehhez elengedhetetlen a kiképzettségi szint folyamatos fenntartása és fejlesztése, valamint az angolnyelv-tudás karbantartása.

*Bornemisza Géza törzsszázslós
Fotó: Kelemen Ilona ha.*

Black Swan 2021

A Black Swan (Fekete Hattyú) nemzetközi különleges műveleti gyakorlatot két évente rendezik meg a Magyar Honvédség Parancsnoksága Haderőnemi Szemlélőség (különleges műveleti) vezetésével. Az idei gyakorlat csaknem egy hónapig tartott, közel 800 fő részvételével, a magyarokon kívül horvát, szlovák, szlovén, osztrák, amerikai, német katonák közreműködésével.

A gyakorlat során a magyar fél vezette azt a Regionális Különleges Műveleti Komponensparancsnokságot (Regional Special Operations Component Command – R-SOCC), amelynek alárendeltségében magyar és nemzetközi különleges műveleti osztagok gyakorlatoztak a szárazföld, a haditengerészet és a légi erők bevonásával.

A valós körülményeket leginkább megközelítő környezetben hajtották végre a Black Swan 2021 gyakorlatot. Az R-SOCC-hoz olyan nemzet is csatlakozott, amely nem tagja a NATO-nak. A gyakorlat célja a nemzetek közötti együttműködés erősítése, egymás harceljárásainak elsajátítása és szinkronizálása volt.

A feladatok végrehajtásában a Magyar Honvédség 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendel-

tésű Dandár katonái mellett több katonai szervezet is részt vett. A katonák Magyarországon, több

helyszínen működtek közre a feladatok pontos, szakszerű megoldásában. A különleges műveleti

katonák többek között az ócsai, táborfalvai, újdörögdi, tótvázsonyi, várpalotai gyakorlótereken, illetve Sárospatak, Nyíregyháza és Kecskemét térségében hajtottak végre feladatokat.

A Black Swan 2021 gyakorlatba 14 forgó- és merev szárnyú repülőeszközt vontak be. A repülőeszközök remek lehetőséget adtak az altiszt és legénységi állomány számára, hogy különböző, egy-egy művelet sikeres végrehajtásához elengedhetetlen részfeladatot begyakoroljanak.

Az amerikai haditengerészet Special Boat Team-22 (az SBT-22

kására használatos hajók) kezelését, illetve különböző vészhelyzetek elhárítását, valamint a különleges műveleti harceljárásokat is. A gyakorlat a dandár katonái számára kifejezetten fontos volt, mivel hamarosan saját SOC-R hajókkal bővül az eszközpark az alakulatnál. A kiképzés elérte a célját, mert megismerték a közös eljárásokat, és az amerikai fél a vízi műveletek tervezése és végrehajtása során szerzett tapasztalatait is átadta. A katonák az itt szerzett ismereteket a későbbiekben tovább tudják adni az alakulathoz újonnan érkezők számára.

A feladatok végrehajtásában a vezető beosztású tiszti állomány mellett hangsúlyos szerepet kaptak a dandár altisztjei is – különleges erőknél gyakran hárul rájuk a vezetői szerep –, akik a tervezői munka mellett a végrehajtásban is aktívan részt vettek. A harcparancsok kidolgozása után a csoportparancsnokok, szakaszparancsnokok irányítása mellett önállóan vezették beosztott állományukat, melynek a végén a művelet sikere garantált volt.

amolyan különleges csónakos egység) segítségével a dandár kijelölt altiszt és legénységi állomá-

nya sajátíthatta el a SOC-R (Special Operations Craft - Riverine, azaz különleges erők ki- és bera-

MH 2. KRDD

Fotó: Király Róbert hadnagy,
Janó Miklós őrmester

Jöttem, láttam, találtam...

„Szakasz, vigyázz! Jobbra át!” – hangzott fel a vezényszó. Lányos zavaromban hirtelen elgondolkodtam, merre is kell fordulnom. „Jobb láb sarok, bal láb talppárna lent, így fordulunk jobbra, majd összezár, de nézzük ütemezve!” – szölt a technikai segítség. „Még gyakoroljuk, azért vagyunk itt!”

Jó, jó, de hol is vagyok, és mit keresek itt? A kérdés első felére a válasz: a Magyar Honvédség 6. Sípos Gyula Területvédelmi Ezred 48. Nagy Sándor Területvédelmi Zászlóaljánál végrehajtott kiképzésen, ahol speciális önkéntes területvédelmi tartalékos (SÖTT) közkatona voltam. Munkát kerestem akkoriban, és megtetszett ez a lehetőség, annál is inkább, mert mindig is érdekelt ez az életforma. Fiatal felnőttként, a pályaválasztás küszöbén felmerült a katonai felsőoktatásba történő jelentkezés gondolata, de akkor máshogy alakult.

Jelentkeztem. Nagyon izgulni sem volt időm, másnap reggelre hívtak alkalmassági vizsgálatra. Sikerült, így egy héttel később megkezdhettem a kiképzést.

Első nap, bemutatkozás, ismerkedés a hellyel, helyzettel, szokásokkal, illetve szabályokkal, felettesekkel és a leendő szakasztársakkal. Negyvenketten voltunk. Ahogy hallgattam a rövid bemutatkozásokat, elgondolkodtam, milyen sokfélék vagyunk, akik ezt a lehetőséget választottuk. Különböző életkorú, előképzettséggű emberek: pályakezdes elején álló, gyermekkori álmot megvalósítani akaró fiatalok vagy a munkavállalás nehézségei miatt állást kereső kicsit idősebbek. Izgalmas és nem könnyű feladat ebből az „alapanyagból” csapatot, egységet építeni, nagy figyelmet és összpontosítást igényel kiképzőktől és kiképzendőktől egyaránt, hogy a célkitűzések megvalósulhassanak.

Gondolataimat a mögöttem ülő hangja szakította meg, jelezvén, én következem a bemutatkozás-

Egyenruhában, fegyverrel

sal. Nem szeretek sok ember előtt beszélni; akkor persze még nem gondoltam, hogy nem ez lesz az utolsó „nyilatkozatom”. A soron következő megmérettetés járt inkább a fejemben, a másnap reggeli katonai testnevelés. Mindig szerettem az ilyen típusú foglalkozásokat, de rég voltam aktív részese, már egy ideje nem az iskolában tanuló korosztályt képviselem, ugyanakkor a legjobbak közé szerettem volna tartozni. Jobban ment, mint gondoltam, másnap, harmadnap is, jól is esett a mozgás. A terhelés fokozatosan erősödött, korosztályos igénybevételhez, teljesítőképességhez igazítva. A mozgás hétről hétre javította fizikai erőnlétünket, állóképességünket, elkezdett csapattá kovácsolni bennünket.

A reggeli sportprogramot követően rendszerint tantermi foglalkozások következtek. Érdekesebbnél érdekesebb, legtöbbünk számára teljesen új ismeretekre tehattünk szert mind elméleti, mind a délutáni gyakorlati órák keretein belül.

Alakítás. Talán ez az egyik olyan szó, amit meghallva a honvédség jut először eszünkbe. Alaki kiképzésünkre délutánonként került sor;

ha a katonai testnevelés kezdte csapattá kovácsolásunkat, akkor az alaki kiképzések folytatták azt. Itt tapasztaltuk meg leginkább, milyen a katonai fegyelem, a határozott fellépés, az egységesség, a csapat-szellem, az egyenes tartás – nem emberileg, azzal nem volt gondom, hanem a szó szerinti testtartás. Nem volt igazán jó tartásom, azt mondták, de már két hét múlva látszott az eredmény, nőttem. Komolyra fordítva a szót, tanultam, tanultunk egyenruhát viselni, felnőni az akkor aktuális feladatokhoz. Figyelnünk kellett és figyeltünk is egymásra, hol a társunk bakancsán, hol a tarkóján, hol a lépésein volt a tekintetünk. Neveztünk is néha, ha mertünk, mikor jobbra át lett a balra át. De egyre ügyesebbek lettünk, egyre jobban ment a közös munka.

Lövészet. Sokan vártuk a kiképzés ezen szakaszát. Ismerkedésünket a fegyverrel annak szét- és összeszerelésével kezdtük. Mindig szerettem szerelni, érdekelt, hogy lesz egész a különböző alkatrészekből, és azokat mennyire precízen kell összeilleszteni ehhez. Ezt a feladatot pontosan és gyorsan is kellett végrehajtanunk, mert verseny is volt belőle. Nem voltam elégedett magammal. De a lövészetre való felkészülés sok minden mást is magában foglalt még. A gyakorlatok során kiderült az is, hogy ugyan jobbkezes vagyok, de célozni csak bal szemmel tudok. Nem volt gondom sosem a jobb és bal irányokkal, eddig. Nem sokkal az első lövészetünk előtt újra meg kellett tanulnom minden mozzanatot fordítva is, bal kézre. Kicsit megkeveredett a rendszer. Izgultunk a helyszín felé tartva, ki bevallottan, ki eltitkolva, ki azért is, hogy ne legyen két-, hanem csak „egybalkezes”. Mindannyian szerettünk volna jól teljesíteni feletteseink és saját magunk miatt is. Sikerült, és élmény is volt, nem sok helyen van lehetőség ilyesmit kipróbálni.

Teltek a hónapok, folyt a kiképzés az előírt rendjében. Aztán kaptam egy feladatot. Toborzási munkához kapcsolódva a következő SÖTT-kiképzés iránt érdeklődőknek beszéljek a tapasztalataimról, mint jelenleg aktív résztvevő. Beszéljek, sok ember előtt... ismételttem magamban, mintha nem tudnám, mit jelent. Említettem már, hogy nem vagyok szereplős típus, mindig igyekeztem kerülni az ilyen helyzeteket, de volt alkalom, hogy nem lehetett kibújni a kötelezettség alól, a jelenlegi is úgy tűnt, ide fog tartozni. Megírtam az előzetesen kért szöveget, hogy miről is fogok beszélni, amit elő is kellett adnom, első ízben a kiképzőimnek. Nem írom le azt az érzést, amit egy hasonló típusú ember produkál ilyenkor. De megtörtént, minekután elindulhattam az éles bevetésre is, továbbá egy helyi televíziós rövid interjú is kilátásba került a téma kapcsán. Nem titkolom, az előbb említett érzésem milyen mértékben fokozódott...

Lezajlottak a beszélgetések, a rövid interjú is. Mindezek folyamodványaként a speciális szót elhagyva önkéntes területvédelmi tartalékos lettem, szakaszvezetői rendfokozattal, tartós behívott, írnok-raktárosi beosztással. Hamar megtetszett az új munkám, mert sokrétű, változatos, de az új jogviszonyhoz más feladatok is társultak. Például a határszolgálat; ismételten komoly elvárásokat támasztottam magammal szemben, felelősségteljes feladatnak éreztem, úgy is hajtottam végre; munkámmal zászlóaljamat is képviseltem, muszáj volt jól csinálni emiatt is, magam miatt is.

Várpalotán zajlott a felkészítés egy hete, 24-en voltunk. Hasonló gondolatok jutottak eszembe, mint katonai kiképzésem első napjaiban, korosztályokról, eredeti szakmákról, arról, hogy nem csak egy megyéből, hanem az ország majdnem minden tájáról érkeztünk ide. Most, ahogy írok, számoltam ki, hogy 34 év volt a kiképzésen részt vettek átlagéletkora. A napi foglalkozások után összeve-

Alaki foglalkozáson

rődtünk a laktanya udvarán, ki-ki magáról, eddigi munkáiról, előző szolgálatairól vagy éppen nemrég befejezett, illetve folyamatban lévő tanulmányairól mesélt. Szerencsére elég sokan voltunk „első bálózók”, az ember kevésbé érezte magát feszélyezve, főleg, hogy a korosztály ebben a tekintetben is vegyes volt, és mint menet közben kiderült, hasonlóképpen éltük meg a különböző szituációkat is. Így telt el az egy hét, nyolcórás munkarendben megtervezett és végrehajtott felkészítéssel, délutánonként sporttal, beszélgetéssel, no meg elég sok esővel. Nem volt kellemes a május ebben az időszakban, bíztunk benne, hogy a szolgálat ideje alatt kicsit jobb idő lesz. Ez a vágyunk indulásunk napjára, meg még néhány napra meg is valósult. Örültem, hogy gépjárműves járőrfeladatot kaptam, annak pedig még jobban, hogy vezethettem is. Szerencsés voltam a járőrpárom tekintetében is, aki alezredes rendfokozattal rendelkezett. Friss szakaszvezetőként kicsit tartottam a helyzettől, de nagyon jól tudtunk együtt dolgozni.

SÖTT-, ÖTT-, KA-felkészítés, határszolgálat, ismét hasonló gondolatok. Nem tudom hányan voltunk pontosan a bázison, de sokan és sokfélék az ország minden részéből, kis helyen, összezárva. Mindenki távol a családjától, barátaitól, így különösen nagy jelentősége volt egy-egy kedves szónak, az egymáson segítségnek, egy csomag kávénak

vagy doboz tejnek a boltból, egy varrókészletnek. Majd a későbbiekben annak, hogy amikor váratlanul összefutunk valahol az országban, úgy köszöntjük egymást, mintha régi lenne az ismeretség, pedig csak kéthetes, de azt együtt szolgáltuk.

Hazajöveletem követően a rendőrség állományával szervezett közös járőrszolgálatban is részt vettem, de szerettem volna folytatni új munkámat is, aminek kapcsán még sok tanulnivalóm van. Teltek a hetek, lassan visszarázódtam a szolgálatokból a normál munkarendbe. Az egyik napon a zászlóaljparancsnokságra hívtak, felettesek körben állva... Csak beszélnem ne nagyon kelljen, azon kívül, hogy parancs, értettem! Nem azt kellett mondanom, hanem azt, hogy „Hazámat szolgálom!”. Az a megtiszteltetés ért, hogy eddigi munkám eredményeképpen őrmesterré léptettek elő.

A honvédségnél eddig eltöltött időszakom megerősített a saját magamban vetett és abban a régi hitemben is, hogy a tiszteletnek, az alázatnak és a becsületes munkának van még helye és eredménye a világban. Ezt kerestem már egy ideje.

„Szakasz vigyázz! Jobbra át!” – hangzott a vezényszó.

„Jobb láb sarok, bal láb talppárna lent, így fordulunk jobbra, majd összezár, de nézzük ütemezve!” – mondtam a technikai segítséget.

Sándor Eszter ÖTT-őrmester
Fotó: Veréb Csaba százados

Hatalmas ugrás a jövőbe

A veszprémi Központi Raktárról

„A logisztika dolga, hogy a hadsereget zsolddal ellássa, a feladatainak megfelelően felfegyverezze és elossa, védelmi és harci eszközökkel felszerelje a hadművelet minden igénye szerint, időben és jól.”

VI. Leó bizánci császár

A Magyar Honvédség központi ellátását biztosító raktárak egy része nem felel meg korunk követelményeinek, fenntartásuk és működtetésük nem gazdaságos, továbbá felújításuk is hatalmas összegekbe kerül. Mindezek figyelembevételével elengedhetlenné vált, hogy a Magyar Honvédség egy minden igényt kielégítő, a kor kihívásaira reagálni képes logisztikai bázist hozzon létre. Ennek érdekében 2015-ben a logisztikát, valamint a raktározási lehetőségeket áttekintő átfogó vizsgálat kezdődött a honvédségben, melynek ajánlásai alapján fejlesztési javaslatok születtek. A Zrínyi Honvédelmi és Haderőfejlesztési Programnak köszönhetően 2020. december 1-jén, a logisztikusok napján ünnepélyes keretek között adták át a Magyar Honvédség, ezen belül az MH Anyagellátó Raktárbázis (MH ARB) legújabb raktározó objektumát, a korszerű Központi Raktárt.

Megfelelés a 21. század követelményeinek

Az új raktár – melyet a Veszprémi Ipari Parkban hoztak létre – a Magyar Honvédség Anyagellátó Rak-

A raktárbázis átadása

tárbázis alárendeltségébe tartozó, zászlóalj szintű szervezet. Kialakításánál fontos szempont volt, hogy megfeleljen a multimoduláris feltételeknek, azaz rendelkezzen közúti és vasúti megközelítési lehetőséggel.

Rendeltetése a Magyar Honvédség központi tárolású készleteinek raktározása modern körülmények között, a kor követelményeinek megfelelően. Fő feladatai közé tartozik ezen anyagok tárolása, állagának megóvása, valamint a logisztikai utaltsági rend szerinti kiadása.

Egy teljesen új, komplex és sokrétű tárolás valósul meg itt, köszönhetően az itt tárolt anyagok – ruházati, élmezési, híradóanyagok, térképek, humán, fegyverzettechnikai, vegyvédelmi felszerelések – sokféleségének. A felsorolásból adódik, hogy teljesen új szemléletre van szükség ahhoz, hogy a raktárbázist sikeresen lehessen működtetni. Területe 20 ezer m² magastárolású raktár; összehasonlításképpen ez kb. három focipálya méretének felel meg.

Az épületek impozáns látványt nyújtanak

A 20 ezer négyzetméteres tárolófelület három focipálya méterének felel meg

Mit kell tudni a raktárbázisról?

A technikai jellemzőkről: a raktár 24 000 raklap tárolására alkalmas (maximális terhelhetőség: 1 raklap/800 kg); háromszintes kézi tárolású galériás polcrendszer fogadja be az anyagokat, 3000 polchellyel; a tömbös tárolóterület a raklap nélküli tárolást hivatott segíteni 3000 m²-en, maximum 6 méter magasságig.

Raktárirányítási rendszer: a Warehouse Management System (WMS) egy olyan program, amely a raktárban tárolt anyagokról pontos információkat képes biztosítani. A segítségével információt kapunk egy adott anyag, termék méretéről, súlyáról, szavatossági idejéről és egyéb, a raktározás szempontjából fontos adatról. A WMS lehetővé teszi a raktáron belüli anyagok mozgását, nyilvántartását. Az új raktárban az alkalmazott programnak köszönhetően nem kell papíralapú, manuális kartonnyilvántartást vezetni a raktárosoknak. A WMS képes kommunikálni a honvédség nyilvántartó rendszerével, azaz az aLOGIR-ral. A raktári folyamatokat segítik még a mobil munkaállomások, kézi terminálok, vonalkódolvasók és a raktár-informatikai rendszer. A hatékonyságot és a gyorsaságot növeli a vonalkódos azonosítás kialakítása. A fenti rendszerek alkalmazásával a korábbinál sokkal gyorsabban lehet a meglévő készletekről pontos információt kapni és adni, valamint rövidülnek a leltározási folyamatok. Összességében megállapítható, hogy az új raktártechnológia már megfelel a 21. század kihívásainak.

Új eszközök: háromtámaszú vertikális szállítmány-összeállító (komissiózó); oszlopos targonca; vezetőállásos és kézi hidraulikus emelőkocsi; kézi csomagoló és pántoló eszközök.

A Központi Raktár területén kialakított egyéb kiszolgálóhelyiségek: gépjárműjavító műhely; karbantartó műhely; lakatosműhely; konzerválóműhely; szociális helyiségek; fegyverszoba; zárt gépjárműmosó (-10 és +50 Celsius fok között); üzemanyag-töltő állomás (10 m³).

Korszerű targoncák segítik a munkát

Átlátható tárolás, felhasználóbarát technológia

Hajdu Károly főtörzsőrmester 2020. szeptember 1-je óta teljesít szolgálatot a MH ARB KR (Veszprém) bázison. Beosztott altisztként az átvételi csoport tagja, egyben csoportparancsnok-helyettes. Előtte a Magyar Honvédség Pápa Bázisrepülőtéren a reptérkarbantartó század rajparancsnoki beosztását töltötte be.

Hajdu főtörzsőrmester új szolgálati helyével és beosztásával kapcsolatban elmondta: örül, hogy modern, jól felszerelt, a 21. század elvárásainak megfelelő munkakörülmények között szolgálhat az új raktárbázison. Az eddigiekhez képest egyszerűbb és átláthatóbb a tárolás, felhasználóbarát a technológia. A jól felszerelt, mindennel ellátott klimatizált irodák nagyban segítik a precíz, pontos és igényes munkavégzést, hiszen a raktárosok élete nem csak az anyagok mozgásából áll, hanem elektronikusan is nyomon kell követni a beérkező, illetve kiadásra kerülő anyagokat. Kihívásként tekint az előtte álló feladatokra és az esetlegesen felmerülő nehézségekre. Kollégáival hamar megtalálták a közös hangot, mely elengedhetetlen a sikeres feladat-végrehajtáshoz. Örül, hogy

ilyen munkatársakkal dolgozhat együtt és büszke a raktárbázis feladatainak sikeres végrehajtásában való részvételére.

Megfelelés a NATO-követelményeknek

Az ismertetett fejlesztés – hasonlóan a más szakterületeken zajló beruházásokhoz – hatalmas ugrás a jövőbe; nekünk, logisztikus katonáknak nagy lehetőséget jelent, amelyhez meglehetősen rövid idő alatt kellett alkalmazkodnunk. A raktár használatával előtérbe kerül a hatékonyság, a felmerült igényekre való gyors reagálás, és nem melleleg a humán erőforrás célszerű felhasználása. A Központi Raktár egy olyan fejlesztés, amely nagyban növeli a Magyar Honvédség logisztikai teherbírását; olyan képességekkel gyarapodtunk, amelyek már megfelelnek a NATO által támasztott követelményeknek. A sikeres működtetés érdekében teljesen át kell formálnunk az elmúlt évtizedekben tanult folyamatokat. Megújulásra és a sokat emlegetett folyamatos tanulásra van szükség.

Hornya Endre törzsászlós
Fotók: a szerző felvételei és archív

Hadihajósok napja

A Magyar Honvédség 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezred speciális felépítéséből adódóan egy évben több fegyvernemi ünnepről is megemlékezik. Az idén nyáron az ezred Hadihajós Alosztálya az előző szervezetek 173 éves múltja visszatekintő évfordulóját ünnepelte meg. A hadihajósok napját hagyományosan minden év július 25-én tartjuk azoknak a katonáknak a részvételével, akik ezen a szép és dicső múlttal rendelkező szakterületen teljesítik a szolgálatukat.

Százhetvenhárom év, kimondani is sok, bár a történelem idővonalán szinte csak egy röpke pillanat. Azonban ez idő alatt a hadihajós katonák a múltban és a jelenben is egyaránt bizonyították és bizonyítják a rátermettségüket. Szakmai felkészültségük, tudásuk jelentős értéket képvisel. Nem volt ez másképp 1848. július 25-én sem, amikor is a Mészáros névre keresztelt hadigőzöst vízre bocsátották és a klasszikus értelemben vett modern, gépi erővel hajtott hadihajó megkezdte szolgálatát. A történelem későbbi időszakában is nagy szerep hárult a magyar hadihajósokra. A világháborúk időszakában a folyami erők többször is sikeresen működtek közre a csapatok Duna-menti harcainak támogatásában, vagy a Duna magyarországi szakaszára telepített 1400 darab mágneses indukciós aknából álló műszaki zár felszámolásában.

A modern kor újfajta kihívások elé állítja katonáinkat. A napi feladatok ellátása mellett kiveszik részüket a migrációs válság kezeléséből Magyarország határfolyóin és egyéb hajózható vizein. Kiemelkedő helytállással vettek részt az elmúlt időszakban árvizek, hajózási balesetek elhárításában, azok következményeinek felszámolásában, a folyókban és tavakban előtálatl háborús robbanóeszközök kiemelésében, és jelenleg is aktívan vesznek részt a COVID-19 vírus elleni küzdelemben. A kórházakban nyújtott támogatást vagy a közterületi járőrszolgálatot említhetjük itt, a teljesség igénye nélkül. A Zrínyi Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program keretében a közelmúltban két tűzszerész járőrhajónak sikerült megújulnia. A kiképzések végrehaj-

Elismerés a kiváló szolgálatért

tása után ezek a hajók új képességekkel ruházták fel a hadihajósokat. A korszerű navigációs berendezések megsokszorozzák a felderítő képességet, és az új hajtóműveknek kö-

szönhetően az eddigi leggyorsabb hajókkal gyorsan eljuthatunk oda, ahol szükség van a hadihajós katonák szakértelmére.

A szakmai vonatkozások mellett azonban egy gondolat erejéig meg kell említenünk azokat, akik mögöttünk állnak és támogatják a hivatásunkat, a családot, a hozzátartozókat és barátokat. A hadihajósok napján köszönet illeti őket is, akik nap mint nap helytállnak velünk együtt és tartanak mellettünk jóban, rosszban, támogatást nyújtva részünkre.

Az elkövetkezendő legalább 100 évre is azt kívánhatjuk, hogy ugyanolyan szakmai felkészültséggel és hivatástudattal végezzék szolgálatukat hadihajós katonáink, mint azt tették elődeink, és teszik napjainkban is katonáink a Magyar Honvédség kötelékében.

*Turóczi Attila zászlós
Fotó : Katona Gabriella*

A hadihajósok a napi feladatok ellátása mellett kiveszik a részüket a migrációs válság kezeléséből és a COVID-19 vírus elleni küzdelemből is

Szentek találkozása

Az első keresztény vértanú erejével uralkodó államalapító király

*„A türelem és az igaz ítélet gyakorlása a királyi korona ötödik cifrázása.
Dávid király és próféta mondja: »Isten, a te ítéletidet add a királynak.«”*
Szent István király intelmei Imre herceghez, V.

Államalapító királyunkra nemcsak a történelmi Magyarország területén emlékezhetünk, hanem az „örök városban”, Rómában is. A hagyomány az 1000. év karácsonyára teszi Szent István király megkoronázását, és ezzel a középkor derekán a Magyar Királyság megszületését. Ez a nagy jelentőségű esemény biztosította azt, hogy a magyarság az európai kultúrkörbe illeszkedjen és sajátosságait megtartva fejlődésnek indulhasson. Az akkori államalapításhoz nemcsak a pápa, II. Szilveszter (999–1003) és a német-római császár, III. Ottó (983–1002) támogatására volt szükség, hanem a már működő érsekség jelenlétére is, hiszen a királyt mindig egy érsek-metropolita koronázta meg. Nem véletlen, hogy a Lateráni Szent János-bazilikában (Basilica di San Giovanni in Laterano) II. Szilveszter pápa sírja fölött 1909-ben egy óriási márvány domborművet helyeztek el hálából a magyarok, amely Szent István megkoronázását ábrázolja. Minden kedves olvasónak, de különösen a honvédek számára hasznos, ha tiszteletet parancsoló elköteleződésük és esküjük kulturális és erkölcsi alapjait újra és újra megerősítik Szent István napja, augusztus 20-ai nemzeti ünnepünk alkalmából.

A római lateráni bazilika teréről azonban most gondolatban tovább sétálunk a Kolosszeum irányába a Róma hét dombjának egyikén, a Céliuszon álló Szent István vértanú körtemplomhoz, a Santo Stefano Rotondóhoz, amely ezer szállal kötődik hazánk történelméhez. Képzeltbeli sétánkat a Santo Stefano Rotondo utcán tesszük meg, amelyet a szóban forgó templomról neveztek

Szent István vértanú (1 körül–36/40 körül)

el. Ez az ókori pogány építészetet követő monumentális körtemplom ma is lenyűgöző, hasonlít a második század elején épült Pantheonhoz, a „minden istenek templomához”, ami jól ismert műemléke Rómának, bár ma már az is katolikus templom. A Santo Stefano Rotondo azonban eredetileg is keresztény templomnak épült az első évezred 460-as éveiben. Az épületet az egyház első vértanújának, Szent Istvánnak a tiszteletére emelték. István az apostolok által kiválasztott hét diakónus egyike volt, aki az evangélium, vagyis Jézus Krisztus örömhírének terjesztését segítette. A Biblia az Apostolok Cselekedeteinek 6–7. fejezetében ír a vértanúságáról, amelyet a 36/40-es évekre datálnak. Az igazán hiteles keresztény elköteleződés és a katonai eskü abban közös, hogy egy nagyon fontos és nemes érték szolgálatát és védelmét helyezi

a középpontba. Mindkét hivatás az életet szolgálja, de végső esetben a saját élet feláldozására is készen áll. A keresztény vértanúság az első századtól napjainkig – a különböző korok katonahőseihez hasonlóan – végigkíséri a hívő közösségek életét. A keresztény hit számára a vértanúk példája és ereje rendkívül fontos. Ez az első századokra különösen is igaz volt. Ehhez a tisztelethez kapcsolódik a római Szent István vértanú körtemplom alapítása. Szent István vértanú ereklyéit ugyanis 415-ben megtalálták és a Theodosius római császár (379–395) családjából származó kelet-római császárné, Aelia Eudokia Jeruzsálemben Szent István tiszteletére templomot építtetett. Rómában Nagy Szent Leó pápa (340–361) már korábban elrendelte több templom építését is az első vértanú, vagyis a protomártír tiszteletére. A Szent István vértanú körtemplom nagyszabású építési munkáját a birodalom részéről I. Theodosius unokája, III. Valentiniánusz császár (425–455) támogatta. Az eredetileg 66 méteres átmérő és 23 méteres kupolamagasság a többi római nagy bazilika közé sorolta a Santo Stefano Rotondót.

Az ókor végén Róma belvárosában nem voltak üres építési telkek. A Caelius-domb a Szenátus tagjainak kedvelt helye volt, ahol egy különleges katonai alakulat kaszárnyája állt, amelyben a katonák között népszerű Mithrasz pogány isten temploma is megtalálható volt. A szentély romjai a körtemplom alatt ma is megtekinthetők. A kaszárnyát 410-ben lebontották, és végül Simpliciusz pápa (468–483) szentelte fel az új templomot.

Feltehetjük a kérdést: hogyan „találkozott” egymással Szent István vértanú és Szent István király ebben az egyedülállóan szuggesztív templomban? Az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend, a pálosok nevüket az ókori remete Szent Pál-ról kapták. Alapítójuk, az esztergomi Boldog Özséb kanonok a kezdetben a Pilis hegységben és a Pécs környékén külön-külön élő remetéket gyűjtötte közösségbe a 13. század közepén. A rend végleges római elismerése 1308-ban történt meg. Magyar pálosok 1404-től éltek Rómában, ahol a magyar zarándokok lelki gondozását látták el. V. Miklós pápa adta nekik 1454-ben a Szent István vértanú körtemplomot, amely mellett kolostort is építettek. Ebben az időben került a főoltár a monumentális kupola középpontjába, oda, ahol ma is áll. Az oltárt több más szent mellett Szent István, Szent Imre és Szent László tiszteletére szentelték fel, amelyről a közeli oszlopon található márványtábla is tanúskodik; a latin felirat végén a „Stephani, Emerici ac Ladislai Regum Hungariae” kifejezés jelzi, hogy ez a három szent a Magyar Királyságból származik. A magyar pálosok 125 évig, 1579-ig maradtak itt, ameddig a szerzetesközösség utánpótlása biztosított volt. Ezt követően XIII. Gergely pápa 1579-ben itt hozta létre a Collegium Hungaricumot, amely a következő évben, 1580-ban Collegium Germanicum et Hungaricum néven egyesült a Német Kollégiummal. A templomnak mindmáig ez a kollégium a tulajdonosa, ahol magyar papnövendékek is tanulnak.

V. Miklós pápa a templomban restaurálási munkálatokat is végeztetett, ekkor épült a nyolcszögletű szentélykorlát, amelyet 24 monokróm freskó díszít. Ezek a vértanú Szent István életét beszélik el. Egy kép azonban látszólag nem illik a sorba: a freskón egy ágyon fekvő nőalakot látunk, aki előtt a papok segítőire, a diakónusokra jellemző ruhát, vagyis dalmatikát viselő férfi áll, aki természetesen Szent István első vértanú. A kép felett látható

A Szent István vértanú körtemplom

latin nyelvű magyarázat szerint az első vértanú, Szent István megjövendőli Szent István magyar király születését. A nőalak Géza fejedelem felesége, Sarolt. A történet forrása Hartvik győri püspöknek a 12. század elején írt István-legendája.

Mi ennek az érdekes jelenetnek a bibliai alapja? A művészettörténetből jól ismert vizitáció, vagyis Gábiel angyal látogatása Máriánál, aki megjövendőli Jézus születését, akit az Isten Fiának fognak hívni. A történet Lukács evangéliumának első fejezetében olvasható. Az István görög eredetű név, és megkoronázottat jelent. Szent István király apja, Géza nagyfejedelem is ezt a

nevet vette fel a keresztségben, vélhetően azért, mert a bajorországi Passau Egyházmegye székesegyháza, ahonnan Magyarországra missziós papok jöttek és püspök is érkezett, Szent István első vértanú tiszteletére van szentelve. A két István találkozása a Santo Stefano Rotondóban a név királyi jelentésén túl a keresztény hit szilárd talaján vállalt szolgálatban is összekapcsolódik. Államalapító királyunk, bár nem volt vértanú, de országát örök alapértékekre építette, amelyek erkölcsi zsinórmértékül szolgálhatnak minden országlakónak hitre és felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül. Az emberi élet méltóságát

Az első vértanú, Szent István megjövendőli Szent István magyar király születését

gát ugyanis nem mi alkotjuk, csak felismerhetjük és védelmezhetjük. István király ezért tartotta fontosnak az Apostoli Szentszékkal való kapcsolatot, mert az nemcsak egyfajta világi értelemben vett, vagyis a Német-Római Birodalomtól való függetlenséget biztosított az országnak (a koronát nem a császár, hanem a pápa küldte), hanem az értékrend, a humanitás és a hit szilárd, isteni alapját is kifejezte és biztosította. Szent István királyunk a régi, 8. századi, Szent István vértanú diakónusról nevezett kápolnát kapta meg, és mellette építtette fel a magyarok zárándokházát a Szent Péter-bazilika déli oldalán. Ez volt a Kisebbségi Szent István vértanú templom, a Santo Stefano Minore, vagy másképpen a Santo Stefano degli Ungari, a magyarok Szent István-temploma. Ezek az épületek 1776-

ig álltak, amikor kibővítették a bazilika sekrestyéjét és lebontották őket. Létezésükről nemcsak Szent István király életrajza, hanem 11. századi vatikáni oklevelek is tanúskodnak. Az elbontás után kialakítottak egy Szent István király kápolnát a Santo Stefano Rotondo templomban azért, hogy a magyar papnövédeknek legyen egy helyük, ahol megemlékezhetnek a szent királyról. Ezenkívül a Szent Péter-bazilika altemplomában a magyarok 1980-ban külön kápolnát kaptak, amelyet II. János Pál pápa szentelt fel. Itt minden kedden reggel 8 órakor magyar nyelvű szentmisét tartanak.

Ez a tiszteletet parancsoló ezredéves római magyar jelenlét az országnak az apostolok hagyományához, a péteri székhez való kötődését jelzi, amely biztos kulturális alap és erőforrás lehet hívők és nem hívők

számára egyaránt. Szent István király védőszentje az első vértanú, István volt, az ő példáját követte uralkodása során. A bölcs király az általa zsinórmértékként tekintett értékeket fiához írt intelmeiben foglalta össze. Ez az úgynevezett királytűkör műfaj jól ismert volt a középkorban. István király alakja, az általa képviselt hit, kultúra és bölcsesség mindannyiunk számára máig aktuális és bátorító példa.

*Dr. Harsányi Pál Ottó (Fr. Ottó, ofm)
Fotó: dr. Murinkó Attila ezredes*

(A szerző Hugo Brandenburg és Molnár Antal történészprofesszorok, dr. Németh László Imre atya és Harsányiné Vladár Ágnes Ybl-díjas építész tudományos publikációira támaszkodott).

Egy magyar tudós Rómában

A mellékelten olvasható írás szerzőjével, dr. P. Harsányi Ottó professzorral (képünkön) a római Santo Stefano-körtemplomban megrendezett Szent László-napi kulturális templomlátogatás keretében ismerkedtem meg. A Honvéd Altiszti Folyóiratban való publikálásra történő felkérésre azonnal igent mondott, és nagy lendülettel fogott hozzá a meglepetéseket tartalmazó ismertető összeállításához. Dr. P. Harsányi Ottó jelenleg Rómában, a ferences rend egyetemén (Pontificia Università Antonianum – Szent Antal Pápai Egyetem) tanít. Szerzetesnövendékként az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karának biológia-kémia szakán végzett, majd négy évet tanított gimnáziumban Szentendrén és Esztergomban. Ezt követően az Pápai Szent Alfonz Akadémián (Accademia

Alfonsiana) hallgatott moráleteológiát bioetika specializációval. Ez a tudományág a klasszikus orvostudomány kérdéseket (pl. születő élet, vakcina, kutatások, gyógyítás) a gyakorlati és a filozófiai szempontok mellett a keresztény hit fényében is vizsgálja. Baráti hangvételű beszélgetéseink során katonai múltját, a haza szolgálatát sem „rejtette el a szerzetesi csuhája alá"! Sorkatonaként 1985–1986-ban egy időszakot szolgált BMP-lövészként Lentiben, majd Rezit, Újdörögdot is megjárta. (Kihangsúlyozta: télen! Ezt mi, katonaviseltek jól tudjuk, mit jelent.) A második időszakban az elhelyezési szolgálatnál volt rajzoló (írnök).

*Dr. Murinkó Attila ezredes
Fotó: Tóthpál-Murinkó Györgyi*

A huszárság múltja, jelene és jövője (1.)

A huszárság mind Magyarországon, mind egész Európában közismert fogalom, melynek eredetéről ugyanakkor manapság is folynak viták. Egyes vélemények szerint a csapatnem az ősi magyar lovas hagyományok folyamatos változása során jött létre. Írásomban a történeti áttekintés mellett fontosnak tartottam a huszárság jelenének és jövőjének bemutatását is.

Mátyás király 1481-ben a nápolyi királynak írt levelében tesz említést először könnyűlovas katonáiról, akiket már huszárnak nevez: „equites levis armaturae, quos hussarones appellamus”, azaz „könnyű fegyverzetű lovasok, akiket huszároknak nevezünk”. Korábban nemzetiségek szerint különböztették meg az alegységeket, ekkor pedig már a fegyverzet és harcmód szerint. „Ezek közt 1. a páncélos lovasság, 2. a huszár (aki nem kísérője, sem pedig kiegészítője a nehéz lovasságnak, hanem önálló harcos fajta), 3. a gyalogság (összes nemei: könnyű és nehéz fegyveres, pajzsos, szerszámíjas, puskás). Bizonyított, hogy a török elől menekülő rác könnyűlovasokat a király beolvasztotta a seregébe, ahol megfelelő szigorral megtörte őket és kihasználva kegyetlenségüket, saját szolgálatába állította őket.

A 15. századra a török haderő nagy részét könnyűlovas egységek alkották, akikkel igazán eredményesen csak hasonló fegyverzetű és harcmódú lovassággal vehették fel a kor hadvezérei a harcot. A fegyvernemben rejlő lehetőségeket Hunyadi János és fia, Mátyás ismerték fel elsőként. A huszár jellemző alkalmazásmódja a lesvetés, az ellenség megtévesztése, a terepadottságok messzemenő kihasználása, a rajtaütés, a távolról történő megsemmisítés, a halogató harc, a felderítés, az utóvédharc, az üldözés és a gyors tartalékként való bevetés volt.

A 16. század közepére a nehézlovasság szinte teljesen kiszorult a csataterекről, helyét az ellenséges oszmán haderő sajátosságai miatt hazánkban a könnyűlovasság

Huszár a 18. században

vette át, míg Nyugat-Európában a gyalogság fejlődése volt látványos. A huszárnak nevezett könnyűlovas katona fő fegyvere a nehézlovasságtól megörökölt lándzsászerű szűrőfegyver, a kopja, valamint a keleti eredetű, ívelt kard, a szablya volt. A harcászati eljárásukat a nagy intenzitású, változó irányú rohamok, a gyors rajtaütések és visszavonulások jellemezték.

A 16-17. század fordulójára a portyázó hadviselés – a császári hadvezetés iránymutatása következtében – már a többi csapatnemhez hasonló rendet és fegyelmet követelt meg. Így a huszárokat is egyre gyakrabban alkalmazták zárt rendben, nagyobb tömegekben, ami a fegyverzet módosulásához vezetett. A kopját felváltotta a hosszútőr, ami csak szúrásra volt alkalmas, de vékony pengéje könnyedén hatolt át a törökök által használt sodronyvérten, valamint megjelent a combig

érő páncél és a pisztoly is a fegyverzetben.

A 17. század második felére a végvárak katonasága és a huszárság összetétele is átalakult, nagyobb lett a szegényebb rétegekből származók aránya, ami nyomot hagyott a huszárság fegyverzetén, felszerelésén és külső megjelenésén, hiszen a magyar arisztokráciára maradt a huszárság fenntartása. Eltűnt a kopja, a hosszútőr és a vértzet, s megjelent a vastag prémmel szegett posztósüveg, valamint a vállon átvetett bárány- és farkasbőr, valamint a zsinóröv, ami a derekat védte.

A 17-18. század fordulójára a harcmódor is átalakult: az egyéni kezdeményezőkézség, az önálló döntés, a rögtönzés és a gyors cselekvőképesség vált a túlélés alapvető feltételévé. Ezzel teret nyert a könnyűlovasság további alkalmazása. 1688-ban került sor az első, hosszabb életű magyar huszárezred megalakítására, amikor I. Lipót 2000 magyar lovas toborzásával bízta meg gróf Czobor Ádámot, aki felállított két huszárezredet. Az egyiknek veje, gróf Pálffy János lett az ezredtulajdonosa, a másik ezrednek pedig ő maga. Az Udvari Hadi-tanács 1702. február 28-i rendelete alapján a huszárságot további öt magyar hadkiegészítésű ezreddel bővítették. Már akkor előírás volt a toborzottakra, hogy a jelölt 24-34 év közötti, legalább 168 cm magas, erős, jó kiállású legyen, emellett rendelkezzen rendes öltözettel, oldalfegyverrel és felszereléssel. A huszárezred egyenruhái fő eltérést csak a színösszeállításban mutattak. A Rákóczi-szabadságharc során a

lovasezredek közül hatvanhét hagyományos értelemben vett könnyűlovás, azaz huszár volt. Ennek az összetételnek és a rajtaütő stratégiának is köszönhető, hogy a huszárság nagy sikereket könyvelhetett el magának. Neves képviselői ennek a harcmódnak Bottyán János generális, Béni Balogh Ádám és Ocskay László brigadérosok, valamint Bezerédy István ezredes voltak.

A 18. században alkalmazott huszárharcmodot az 1722-es lovassági szabályzatban foglalták össze. 1760-ban Mária Terézia megalapította a Magyar Királyi Nemesi Testőrséget, amelyet a szabadságharcot követően, 1850-ben szüntettek meg. 1867-ben azonban Magyar Királyi Testőrség néven ismét felállították, és immár a polgári származásúak számára is lehetővé vált a szolgálatteljesítés. A testület egy újabb, 1918 és 1920 közötti megszakítással egészen 1945-ig működött. Ide bekerülni dicsőség és biztos életpálya volt. Az állomány tagjai a Nemesi Testőrség időszakában tisztii rendfokozatot birtokoltak, a parancsnok pedig tábornok. Tagjai kiválóan és a legmagasabb szinten képzett katonák és lovasok lehettek, magas műveltségük képessé tette őket diplomáciai feladatok ellátására is, sőt a Horthy-korszakban a Budai Spanyol Lovasiskolát is a testőrök működtették.

A „huszáregyenruha” is a 18. században nyerte el „teljes megvalósulását”, ugyanis az 1767. október 7-én kelt királyi kézirat elrendelte, hogy az összes huszárezred egyforma ruházatot viseljen. A rendelet azonban nem maradhatott sokáig életben, mert az 1767-es újabb reform négy fő szint határozott meg: a sötét- és világoskéket, valamint a sötét- és világoszöldet. Ez a korszak adta a két halhatatlan huszárgenerálist, Nádasdy Ferencet és gróf Hadik Andrást is a magyar történelemnek.

A hadszíntéren betöltött szerepe alapján a huszárság történetének legfontosabb korszaka a francia forradalom és az azt követő koalí-

Huszár hagyományörzők

ciós háborúk időszakára tehető. Ekkorra már minden, magára valamit is adó európai uralkodó hadseregében jelen van a többnyire magyar emigránsok által meghonosított huszárság. Ebben az időszakban kiemelkedő haditett volt az 5. számú Ott- (későbbi Radetzky-) huszárezred átkelése az Alpokon 1805-ben, amikor 320 kilométert tettek meg a hegyvidéki terepen, mindössze négy nap alatt. A napóleoni háborúk legnagyobb magyar huszársága, akit méltán neveztek a „legvitézebb huszárnak”, Simonyi József volt, aki a 8. számú Wurmser-huszárok közlegényéből a 4. számú Hessen-Homburg-huszárezred vezénylő ezredesévé küzdötte fel magát, s az uralkodó tettei elismerése okán bárói rangot is adományozott az egykori mészároslegénynek.

Ilyen hosszú múlt és ennyi hihetetlennek tűnő teljesítmény mellett a mai magyar ember számára a huszár mégis leginkább az 1848–49-es szabadságharc hőseit jelenti, aki távoli országokból, halált megvető bátorsággal, dacolva minden veszéllyel és nehézséggel hazaszökik, hogy megvédje szülőföldjét a rátörő idegen hadaktól. A szabadságharc leverése után a Habsburg-haderő huszárezredeit az osztrák tartományokban szervezték újjá. A kor huszárságainak három fegyveres konfliktusban kellett megmérni magukat: az 1859-es osztrák–francia–pie-

monti, az 1866-os dániai és az 1867-es porosz–osztrák háborúkban.

A magyar országgyűlés szerint az 1868-ban elfogadott katonai törvények ideiglenes jellegűek voltak. A magyar politikusok követelték a honvédség létszámának növelését, olyan formában, hogy minden magyarországi illetőségű katona a magyar honvédséghez tartozzon, emellett megpróbálták elérni, hogy minden magyar illetőségű közös hadseregbeli ezrednél a magyar legyen a szolgálati és a vezényleti nyelv. Ennek a követelésnek azonban sem a közös

hadügyminisztérium, sem az uralkodó nem engedett. A magyar korona területén a honvédséget így egyelőre 78 zászlóalj gyalogságból és 28 huszárszázadból alakították meg. Az, hogy a honvédhuszárság eleinte nem alkotott ezredeket, csak önálló századokat, az a honvédség – eredetileg második vonalbeli – szerepében keresendő.

Az 1871-es III. törvénycikk értelmében Magyarországot az addigi hattal ellentétben hét honvédkerületre osztották, az V. törvénycikk pedig a honvédlovasság nyolc új huszárszázaddal történő kibővítéséről rendelkezett. A honvédhuszárság ezt követően négy századot magában foglaló lovas osztályokból állt, melyek mindegyikének élén egy őrnagy, vagy annál magasabb rendfokozatú törzstiszt állt. Ferenc József 1874. március 18-i rendelete alapján a honvéd lovasságnak külön kellett válni a gyalogság szervezetétől, hogy önálló lovasezredeket állítsanak fel a meglévő osztályokból. 1880-ban megváltoztatták az ezred elnevezését. Az 1-től 9-ig számított lovasezredeket ezentúl „honvéd huszárezrednek”, a 10. számút „honvéd dzsidaezrednek” hívták.

(Folytatjuk)

Rikkers Attila zászlós
Fotó: Kun-Orosz Adrienn és
HM Zrínyi NKft.-archív

Improvizált zónavédelmi taktika (1.)

A második világháború utolsó éveiben az élőerő és anyagi fölényben lévő támadó fél áttöréseit ugyanazon metodika mentén hajtotta végre, ahogyan azt az első világháborúban már sikeresen alkalmazta. Ez az eljárásrend nem kimondottan a rendszerben lévő harcszabályzatokra épült, hanem az említett erőfölellyen alapult. Többhetes logisztikai előkészítés és óriási mennyiségű lőszer felhalmozása után került sor a front áttörésére. Néhány órás összpontosított tűzcsapás után, a lövészkötelékek főirányba összpontosított csapása révén áttörték az ellenséges védelmet és megteremtették a feltételeit a harcokocs csapatok sikeres harcbavetésének az ellenség mélységében. A rendszer megbízhatóan működött egészen addig, amíg az ellenfél meg nem találta az ellenszerét. A sikeres támadóharc elsődleges előfeltétele az volt, hogy a védő fél mindaddig szilárdan megtartsa állásait a támadott arcvonalon, amíg a támadó fél főerőit harcba nem veti.

A védelmi harc sajátosságai

A védelemre berendezkedett fél a védelmi vonalak szilárd megtartása révén kívánta a védelmi harctevékenységet megvívni, mert szigorú parancsot kapott, hogy egyetlen lépésnyi megszerzett földterületről sem mondhatnak le önként. A védelmi harc merev jellegű megvívása a háború végéig erőltetve volt. Ismerve a hadsereg létszámihiányát és a nagy veszteségek általi harcértékcsökkenését, a védelemre berendezkedett fél vezetése kételkedett hadserege rugalmas és aktív védelemiharc-megvívási képességében, ezért parancsot adott az összes alakulatnak, hogy szilárdan tartsák az előkészített védelmi állásaikat. Azonban ez a taktika nem volt alkalmas arra, hogy megakadályozza az ellenség áttöréseit, nemhogy győzelmet hozott volna. A létszámfölellyben lévő támadó fél veszteségei arányaiban nagyobbak voltak, mint amit a védekezők elszenvettek, de a védelem még így sem tudta elensúlyozni a támadók emberi és anyagi téren lévő erőfölellyét.

Nagyobb harci képességein kívül a védekező félnek nem volt más eszköze hátrányai ellensúlyozására, mint rugalmasabb és kifinomultabb harceljárások alkalmazása. A legfelsőbb vezetés felelőssége volt annak felismerése, hogy a támadók létszámfölellyét csak a védők

Ausztrál katonák az yperni szektorban, 1917

minőségi fölényének kiaknázásával és egy erre alapozott rugalmas harceljárás kialakításával lehetséges ellensúlyozni. A hagyományos elvek szerint a parancsnokok feladata az volt, hogy mindent megtegyenek a frontvonal összeomlásának megakadályozásáért. A frontot fenyegető legnagyobb veszély a koncentrált támadás volt, amit az áttörés követett. Mivel megfelelő tartalékok ritkán voltak létrehozhatók a sikeres védelmi harc érdekében, mindennél fontosabbá vált a frontvonal egységeinek a tűzcsapások, bombatámadások és a tömeges páncéloscsapások elleni megóvása, a harci képesség megőrzése.

Alkalmazott módszerek, eljárások

A zónavédelmi taktika egy improvizált megoldás volt, amit a háború vége felé vezettek be. Az ellenséges sikeres áttöréseinek elemzése lett a taktika alapja. A számításba vett ellenséges eljárásrend a következő volt:

- a. A fő erő kifejtés irányában védő erők megsemmisítése az erőknek és eszközöknek a főcsapás irányába történő összpontosításával.
- b. A védő tüzérség semlegesítése, pusztítása tüzérségi tüzellel és folyamatos légi csapásokkal.
- c. A vezetési pontok megsemmisítése hadseregszintig a légi erők csapásaival és a szárazföldi erők meglepő tűzcsapásaival.
- d. A tartalékok tüzérségi tüzellel és légi támadásokkal való zavarása az összpontosítási körleteikben.
- e. A front kommunikációs útvonalainak pusztítása a tartalék mozgásának késleltetése és az utánpótlás elvágása céljából.
- f. A páncéloskötelékek mélységben végrehajtott tömeges csapásai a siker kifejlesztése érdekében.

A védő fél feladata ezeknek az ellenséges eljárásrendeknek a semlegesítése, vagy hatékony alkalmazásának csökkentése volt. A hadszíntér egyik páncélos hadserege kidolgozott egy eljárásrendet a védelmi harc sikeres megvívására:

Finn sítalpas őrző, 1940

a. Két módszer létezett a peremvonalban védő csapatok megsemmisítésének megelőzésére.

Az egyik módszer: bomba- és repeszbiztos állások kiépítése, valamint az előretolt állások időben történő feladása, hogy elkerüljék a pusztító tüzérségi tüzet. A repeszbiztos állásépítés idő- és anyagigénye meghaladta a védők lehetőségeit, ezért az arcvonalelhúzás alkalmazása volt az egyetlen megoldás. Az ilyen eljárásrendet már sikerrel alkalmazták az első világháború idején is. Az előretolt állásokat a támadás megkezdése előtt nem sokkal kiürítették, a védő csapatokat hátravonták egy új, még erősebb állásba, arra kényszerítve az ellenséget, hogy folyamatosan újraszervezze erőit, ami mindig időigényes manőver. Az ellenség újraszerveződésének akadályozására a közbelső terepszakaszok rombolásával került sor. A terület feladása, melyet a taktika alkalmazása jelentett, egy jól átgondolt terv része volt. Ez a fajta harceljárás csak akkor lehetett sikeres, ha az újonnan megszállt védelmi állásokban, terepszakaszokon sikeres védelmi harcot tudtak folytatni.

A másik módszer a támadó ellenségre mért összpontosított tűzcsepés, majd ellentámadás végrehajtása volt egy mélyen lépcsőzött géppuskafészek-rendszerben (az elasztikus védelem elveinek alkalmazása), ami gyakran híján volt egy nagy ellenséges támadás megállításához szükséges ellenálló képességnek.

„Az arcvonalelhúzás ezen fajtája legjobban a szablyavívás taktikájára hasonlít: egy vágáshárítás megtervezett, hirtelen visszavonulás által, megfelelően biztosítva, azután egy azonnali ellentámadás, ami megengedi a vívónak, hogy visszanyerje korábbi pozícióját. Mint a vívó, a front fenyegetett szektorát tartó erők is az utolsó pillanatban meglepetésszerű elszakadást hajtottak végre. Eléggé hátramoszogtak, hogy az ellenség csapását elkerüljék, ezután a támadó ellenséget visszaszorították, és a kezdeti pozíciót egy ellentámadással helyre tudták állítani”.

A feladat sikeressége érdekében a harcterületet – ahol a támadó ellenséget feltartóztatása volt a cél – a harc elgondolásának megfelelően kellett kiválasztani és műszakilag előkészíteni, hogy a halogatóerők védelmi harcot vívhassanak néhány órán keresztül. Ezért nem volt sem lehetséges, sem szükséges, hogy az ellenséges fegyverek hatótávján kívülre vonják hátra a csapatokat; a legtöbb alakulatot 800-tól 1900 méterig vonták hátra. A múltbéli tapasztalatok azt mutatták, hogy az ellenség a tűzősszpontosításait csak az ellenállás fő védelmi vonalára és a biztosítási öv erős ellenállási pontjaira helyezi. Ezért ki kellett üríteni ezeket a területeket. A tereptől és a műszaki erődítésektől függően ez elég hatékonynak bizonyult. Az előretolt állások vonala jól álcázott, szervezett rendszere volt a védelemnek, ami kihasználta a terep összes kedvező tulajdonsá-

gát. Számos megerősített állás és megfelelő helyi tartalék volt elhelyezve mindenütt a védelemben; e rendszer mélységben kiterjedt a tüzérség tüzelőállás-körleteiig és még azon túl is. E fedett területen a tüzérség mögött volt a hadtest és a hadsereg általános tartaléka. Az erők ilyenén történő tagolt elhelyezése biztosította azok legjobb megóvását.

b. Azért, hogy a védő fél tüzérsége elkerülje a lefogást és megmeneküljön a megsemmisítéstől, a döntő pillanatban tüzelőállás-körletet kellett váltania, továbbá a tüzérségnek váltóállásokat és váltófigyelőpontokat kellett alkalmazni. Ezeket az alternatív pozíciókat előre ki kellett építeni, ellátni lőszerrel, és felszerelni jól működő vezetékes és rádiókommunikációs eszközökkel. A kiegészítő ütegállásoknak és megfigyelőpontoknak a mögöttes területen jól felderítettnek és mélységben tagoltnak kellett lenniük. Minden egyes tüzérütegnek készíteni kellett kettő vagy három kiegészítő, váltó tüzelőállást, és egy vagy kettő színleletet, azokból minimum egy ágyúval a belövést is végre kellett hajtani a kezdőelemek meghatározásához. Összesen öt-nyolc tüzelőállást kellett készíteni minden egyes üteg részére. A támadó fél előkészületei elegendő időt biztosítottak az ilyen kiterjedt felkészülésre, így a zónavédelmet alkalmazó fél több hetet szánhatott ezek végrehajtására.

c. Minden rendszabályt foganatosítani kellett, hogy megóvják a vezetékes pontokat és a híradó-kommunikációs vonalakat a tüzérségi tüzelőkészítés és az azt következő általános támadás hatásaitól. Ez okból nem volt olyan vezetékes pont, melynek megengedték volna, hogy azon a helyen maradjon, melyet az ellenséges támadás kezdete előtt birtokolt. Mindegyik törzsnek elő kellett készíteni egy jól álcázott, repeszbiztos vezetékes pontot, messze a lakott településektől, és elvárt volt egy tábori telefonközpont felállítását egy elkülönült óvóhelyen.

A parancsnoki posztjal való kapcsolattartást is biztosítani kellett: vezetékes, rádióösszeköttetés, vizuális jelek, motoros futárok vagy futárok, és szükség esetén a felsorolt kommunikációs eszközök kombinációja által. A telefonkábeleket oly módon kellett lefektetni, hogy ne tudják könnyen elvágni gránátbecsapódások vagy lánctalpak; ahol csak lehetséges volt, árkok mentén, mocsaras mélyedésekben vagy a fákra felfűzve helyezték el. A rádiós teherautókat még a támadás kezdete előtt jól álcázva be kellett ásni a földbe, nem feltűnő helyekre, védve a repeszhatástól. Azután szigorú rádiófegyelmet kellett betartani.

d. Az általános támadás előtt az összes tartaléknak el kellett hagynia a nyugvaskörleteket és át kellett települnie a támadó álláskörletekbe, melyek jó álcázottak voltak, kívül estek a lakott településeken, és készenléti fokuk teljes volt. Telefonnak, rádióknak és más kommunikációs eszköznek könnyen elérhetőnek kellett lennie.

e. Az előrevonási útvonalak állapota alapvető fontosságú volt, ezért minden körülmények között járhatóan kellett tartani azokat. Az útszűkületeket el kellett kerülni, a rombolt utakat meg kellett javítani, még zord időjárási körülmények között is, és szigorú forgalomirányítást szabtak meg kétirányú forgalom részére.

Amerikai M-198 tarack és kezelői Falludzsa mellett, 2004

f. Az egyik legnagyobb kihívás a koncentrált páncélostámadások megállítása és azok áttörésének megakadályozása volt. Ez magában foglalt tervezett ellentevékenységeket, melyeket fokozatosan és megfontoltan integráltak a védelem rendszerébe. A páncélosáttörésre különösen alkalmas terepen aknamezőket telepítettek. Az ilyen terepek kiválasztása és aláaknázása a támadó fél doktrínájának ismeretében nem jelentett nehézséget egy tapasztalt páncélos szakértőnek. A számos aknamező sakk-táblaszerűen volt lerakva mélységben és szélességben, oly módon, hogy a védő páncéloskötélékek meg tudják azokat kerülni. Minden aknamező-jelölőt eltávolítottak az ellenséges támadás előtt. A fő védelmi vonal előtt nem volt aknamező telepítve, mert az ellenség fel tudta volna szedni és saját

célra használni őket, még a támadás megkezdése előtt. A fő harcterület alá volt aknázva 25 kilométeres mélységig. A támadás megindítása előtt, ahol az ellenség főcsapása volt várható, 160 ezer gyalogsági és 200 ezer harckocsi elleni aknát telepítettek. Ez volt az első alkalom, hogy a második világháborúban a zónavédelmi taktikát a leírt módon alkalmazták.

(Folytatjuk)

*Fordította és összeállította:
Soós Lajos főtörzsszázados
Illusztráció: Wikipédia*

*Forrás: Military Improvisations
During the Russian
Campaign https://history.army.mil/html/books/104/104-1-1/CMH_Pub_104-1-1.pdf*

Mindig tartsd szárazon a puskaport!

A harcászat örökös fejlődés eredménye, az akció-reakció-ellenreakció örök körforgása. Ha sablonos vagy, és mindig minden harcászati problémát (feladatot) ugyanúgy akarsz megoldani, akkor kiszámíthatóvá válsz. Mindig tudni fogják, hogy mi a következő lépésed, és ezt messzemenően ki fogják használni ellened.

Ezért, kerüld a sablonosságot, szerezd meg a lehető legtöbb információt az ellenségről (felderítés), akadályozd meg az ellenség felderítését, vezesd félre, téveszd meg szándékod felől! Messzemenőig használd ki a terepet, mind a manőverek, mind az álcázás, megtévesztés vonatkozásában!

Manőverezd körül ellenfeled, manőverezz gyorsabban, mint ahogy az dönteni képes, és dönts gyorsabban, mint ahogy az manőverezni képes!

A meglepés (meglepetés ereje) a te részedről előnyös, ellenfeled részéről végzetes lehet számodra, mindig figyelj a fedezőbiztosításodra!

Mindig tartsd szárazon a puskaport, folyamatosan tartsd harckész állapotban fegyvered, felszerelésed, infokommunikációs és haditechnikai eszközeidet!

*A mellékelt írást lektorálta és a jelen szakmai összefoglalót írta:
Gacsal János ezredes*

A SZEGÉNYEK FEJEDELME

Regény II. Rákóczi Ferencről

A Zrínyi Kiadó 2020-ban új ifjúsági regénysorozatot indított a történelmi témát kedvelő fiatal olvasók számára. A kezdő évben a *Regény a csodaszarvasról*, a *Karacs, egy ősmagyar kiskamasz kalandjai*, valamint a *Sasok közt a galamb* (Zrínyi Ilona életregénye) jelent meg, az idén pedig napvilágot látott *A szegények fejedelme*, a II. Rákóczi Ferenc életét regényszerűen bemutató kötet. A sorozat sokat tehet azért, hogy a fiatal olvasók közelebről is megismerjék a magyar történelem, hadtörténelem kiemelkedő eseményeit és meghatározó személyiségeit.

II. Rákóczi Ferenc 1676. március 27-én született a Zemplén vármegyei Borsin, családi kastélyukban. Az ősei több generáción keresztül Erdély fejedelmei voltak, s családja rokoni kapcsolatban állt a Lorántffy, Báthory, Zrínyi és más főúri familiákkal. Egyik nagynyja Báthory Zsófia volt, az édesanyja pedig gróf Zrínyi Ilona, aki több mint két évig védte a Habsburg hatalom ellen Munkács várát. Nagypapját, Zrínyi Péter horvát bánt kivégezték a Wesselényi-féle összeesküvésben való részvételért. A nagybátyja Zrínyi Miklós hadvezér, hadtudós volt, nevelőapja pedig Thököly Imre, Felső-Magyarország fejedelme, aki a gyermek Rákóczi táborba is magával vitte. A fiatal Rákóczi így ismerte meg a tábort, és az ezzel együtt járó fáradságot és nélkülözést is.

A munkácsi vár feladása után Ferencet elszakították szeretett édesanyjától és nővérétől. Hradecben középiskolai, Prágában pedig egyetemi tanulmányokat folytatott. Később Olaszországban tanulmányúton szerzett ismereteket a nyugati kultúráról és művészetekről. Amikor Zrínyi Ilona császári engedéllyel végül elhagyhatta Bécset, elindult férje után Törökországba. Csak levélben búcsúzható fiától: „Isten áldása le-

gyen rajtad! Édes fiam, Ferenc! Retentő nagy út áll előttem... semmi nem esik nékem oly súlyosan, mint tőled, legkedvesebb fiamtól elszakadnom... te nékem bánatot sohasem okoztál. Nemcsak a Rákócziak javai pusztultak el, de majd mindenkié. A hadak lerontották váraidat, adja Isten, hogy te ismét fölépíthesd azokat. Te csak tanulj szorgalmasan, s rajta légy, hogy a dicsőség koronáját elnyerjed. Nincs a világon szebb és dicsőbb dolog, mint a becsületes név és a jó hír! Bárhova vet a sors, maradok mindenütt és mindenkor a te forrón szerető anyád, Zrínyi Ilona.”

Rákóczit a származása, neveltetése és történelmi küldetésének a tudata is arra ösztönözte, hogy vállalja el a Habsburg Birodalom ellen indítandó magyar szabadságharc vezetését.

A fejedelem az 1703. június 16-án kirobbant magyar szabadságharc élére állt. Szinte minden idejét és anyagi javainak zömét a függetlenségi mozgalom szolgálatába állította. Kiépítette a föderációs magyar államhatalmat. Megszervezte a kuruc hadsereget és felszerelte a katonákat. Hadiszabályzatokat szerkesztettek és adtak ki. 1707-ben pedig felállították a Nemes Ifjak Társasá-

gát, más néven Nemesi Compániát (elitképző intézet). A fejedelem több nyugati országba is delegált diplomatákat, és XIV. Lajos francia király anyagilag is támogatta a magyar szabadságharcot.

Nyolc év után a Rákóczi vezette küzdelem mégis elbukott. A kuruc had egyetlen jelentősebb ütközetet sem nyert meg a labancok ellenében, viszont a portyázások, felderítések és a kisebb rajtaütések során a kurucok szinte verhetetlenek voltak. A fejedelem nem volt hajlandó

letenni a hűségesküt a császárnak, inkább az emigrációt választotta. Lemondott ezzel magyarországi váraitól, óriási kiterjedt birtokairól, de az elveit és szabadságszeretetét sohasem adta fel. Nem mondott le az erdélyi fejedelmi címéről sem.

A szerző, Tallián Mariann igazán jól szerkesztve, olvasmányosan építette fel ifjúsági regényét. A hőstörténelmi események sodrába állította, a mű tehát végig a valóság talaján játszódik, hitelesen vezeti végig olvasóit II. Rákóczi Ferenc kalandokkal és eseményekkel gazdag életútján. Megtudhatjuk, hogy milyen meghitt kapcsolata volt édesanyjával, mennyire tudatában volt saját örökségének, miként viselkedett tábornokaival szemben, de megismerhetjük a kuruc hadsereget és annak katonáit is.

A 236 oldalas regényt Cserkúti Dávid egészoldalalás rajzai egészítik ki. A kötetben több helyen olvashatók versrészletek is, sőt a könyv utolsó oldalain helyet kapott a *Rákóczi Ferenc buzgó éneke* című 13 versszakos ima is.

Kenyeres Dénes ny. alezredes

Tallián Mariann: A szegények fejedelme. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2021.

Akik történelmet írtak

A tokiói olimpiai játékok birkózó hősei – akik egyben a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia Sportszázadának állományába tartozó altisztek –, Lőrincz Tamás főtörzsőrmester és Lőrincz Viktor törzsőrmester voltak a vendégeim egy beszélgetésre. A sportolók elmondták, hogyan élték meg a tokiói olimpiát, és milyen érzésekkel gondolnak vissza az elmúlt hetek eseményeire. Augusztus 3-án Tamás aranyérmet szerzett kötöttfogásban a 77 kilogrammos súlycsoportban, rá egy napra Viktor vívott döntőt, és lett olimpiai ezüstérmes szintén kötöttfogásban a 87 kilogrammos versenyzők között.

Tamás, Viktor, megkülönböztetett tisztelettel köszöntelek benneteket és gratulálók olvasóink nevében is a kimagasló sikerekhez! Van ilyen testvérpár a birkózás történetében, amely valami hasonlót elért, mint amit ti, Tokióban?

L. T.: Nagy tisztelettel köszönjük a gratulációt. Nem túl gyakori eset a miénk. 2008-ban Pekingben egy francia testvérpárnak sikerült két érmet nyerni ugyanazon az olimpián, de Magyarországon tudomásom szerint egyedülálló eredmény a miénk.

L. V.: Nagyon szépen köszönjük, nem tudunk hasonló testvérpárról, akik ugyanazon az olimpián döntőt tudtak birkózni. Úgy gondolom, ezzel egy kicsit beírtuk magunkat a birkózás történetébe.

Hogyan építettétek fel magotokat, amelynek eredményeként elértétek a mindenki által látott, tekintélyt parancsoló versenyformát?

L. T.: Hosszú volt az elmúlt öt év. 2019-ben a világbajnokságon aranyérmet nyertem, Viktor ezüstöt, és ezzel kvalifikáltuk is magunkat az ötkarikás játékokra. A 2020-as év elején kiváló formában voltunk és minden idegszálunkkal az olimpiára koncentráltunk, vártuk a nagy megmérettetést, amikor is hirtelen berobbant a koronavírus. Elhalasztották az olimpiát, felfüggesztették a versenyszezont. De tudtuk, mi a célunk, összeszorítottuk a fogunkat és megtoldottuk még egy évvel a felkészülést, ennek szerencsére meg is lett az eredménye.

Érkezés az olimpikonokat köszöntő ünnepségre

L. V.: Nagyon nehéz év volt számomra, rengeteg nehézség akadályozta a felkészülésemet. Kezdődött egy térdoperációval, utána nem sokkal elkaptam a koronavírust, és sajnos meglehetősen intenzív tünetekkel jelentkezett nálam a betegség. Ezek után nehézkesen indult az alapozó felkészülésem, és a versenyek sem úgy sikerültek év elején,

ahogy szerettem volna. Fokozatosan tért vissza az erő-állóképességem és technikám.

Gyakorlatilag gyermekkorotok óta együtt birkóztok, milyen érzés látni a testvéredet, aki benne van egy küzdelemben, te pedig nem tehetsz mást, „csak” biztatsz, és szurkolóként próbálsz támogatni, hogy sikeres legyen?

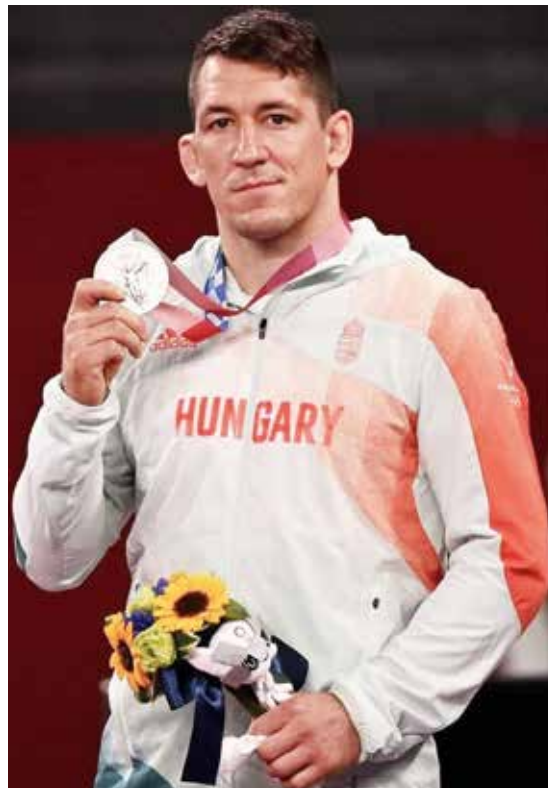
Lőrincz Tamás főtörzsőrmester a győztes mérkőzés után

L. T.: Nem egyszerű helyzet számomra, amikor Viktor birkózik, hiszen egyéni sportág lévén, kívülről nem igazán tudok segíteni, de ennek ellenére is próbálom maximálisan támogatni, pedig sokszor úgy érzem, az idegösszeomlás közelébe kerülök egy-egy mérkőzésén. Kiküszöbölni ezt csak úgy tudom, ha nem nézem, vagy csak részletekben nézem a küzdelmeit. Meg kell említenem, Viktor nagyon éretten birkózott az olimpián, én sem csináltam volna másképpen, és büszke vagyok rá.

L. V.: Nagyon nehezen nézem az ő mérkőzéseit, ugyanis sokkal jobban izgulok Tamás meccsein, mint a sajátjaimon. Tamás az iráni elleni elődöntője során hatalmasat küzdött, talán az volt élete egyik legnehezebb mérkőzése, de sikerült győznie és ez hatalmas erőt adott nekem is a versenyhez.

Milyen érzésekkel gondoltok vissza Tokióra?

L. T.: Két hét távlatából is egészen felfoghatatlan, ami velünk történt. A döntőt már többször visszaneztem, nehéz szavakba önteni, hogy

Lőrincz Viktor törzsőrmester az ezüstérmével

sikerült megvalósítanunk azt, amiről egész életünkben álmotunk. Szinte hihetetlen, hogy megadatott.

L. V.: Nagyon pozitívan tekintek vissza Tokióra, főleg így, hogy két érmet szereztünk az ötkarikás já-

tékokon. Sokszor álmotunk erről a pillanatról, és most végre megtörtént, kell még egy kis idő, mire feldolgozzuk.

Tamás, mit jelent neked ez a helyezés, az elismerés, és hogyan tovább?

L. T.: Fantasztikus érzés, hogy olyan emberek közé kerülhettem, akikre egész életemben felnéztem. Az, amiért dolgoztam, amire vágytam, most megvalósult, és boldog vagyok, hogy az én nevem is felkerült a birkózó olimpiai bajnokok közé.

Viktor, mit gondolsz Párizsról, vagy ez még korai kérdés?

L. V.: Most egyelőre a családommal és a kislányommal szeretnék időt tölteni, és persze, alig várom, hogy el tudjunk menni egy jót horgászni.

Végezetül, hogyan pihenitek ki a kimerítő hónapokat, amiket vasakarattal végigedzettetek, és mit üzentek a katonatársadalomnak?

L. T.: Az első most a pihenés és a család, szeretnénk kiélni a pillanatokat, megélni a mostani sikert. Büszkék vagyunk rá, hogy katonasportolóként értük el ezeket az eredményeket, és a Magyar Honvédséget is képviselhettük az olimpián.

L. V.: Család és horgászat. Büszkeséggel tölt el, hogy katonaként sikerült olimpiai érmet nyernem Magyarországnak. Ezúton is köszönöm a biztatást, a támogatást és a bizalmat, amit a Magyar Honvédségtől, annak katonáitól kaptam!

Tamás, Viktor, nagy öröm volt hallgatni benneteket, köszönöm, hogy időt szántatok kérdéseim megválaszolására. Olvasóink nevében is minőségi pihenést, nagyon jó erőt, egészséget kívánok nektek és szeretteiteknek, hálásak vagyunk, hogy ekkora örömet szereztek a magyarságnak!

*Soós Lajos főtörzsszászlós
Fotó: Kismartoni Máttyás és mi*

Miről olvashatunk a Honvédségi Szemlében?

A FOLYÓIRAT 2021/4. SZÁMÁNAK TARTALMÁBÓL

Siposné Kecskeméthy Klára ezredes: A NATO 2030 jelentés – stratégiai prioritások új megközelítésben

Pölöskei János ezredes: A légi uralom elmélete napjainkban

Lesták Tamás r. alezredes: A török hadiipar szerepe napjaink konfliktusaiban

Nagy Zsolt: A Trump-adminisztráció Afganisztán-politikája

Birovecz István ezredes – Szabó Sándor őrnagy: Az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar katonai gyakorlatokon való részvételének lehetőségei

Héregi Erika alezredes – Dudás Éva százados: A harci stressz kezelése kognitív viselkedésterápiával

Pákozdi Márta alezredes – Bárdos György: A Magyar Honvédség szerepvállalása a COVID-19 idején munkanélkülivé váltak körében

Endrődi Gábor alezredes: Az életciklus-menedzsment kérdései a Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program tükrében

Jobbágy Zoltán ezredes: A lakosság szerepe a 20. század második felének felkelésellenes műveleteiben: a francia megközelítés

Füzesi Kitti: Megújuló energiaforrások és a biztonság. Vízerőművek Dél- Amerikában: fókuszban Brazília

Csikány Tamás dandártábornok: A magyar tudományos élet, a hadtudomány és a katonai felsőoktatás kiemelkedő alakjától búcsúzunk

Végh Ferenc ny. vezérezredes: Nemzetközi szakirodalmi szemle

Gál Csaba ny. ezredes: Katonai és haditechnikai hírek a nagyvilágból

A FOLYÓIRAT 2021/5. SZÁMÁNAK TARTALMÁBÓL

Schmidt Imre alezredes: Az űr és ami mögötte van

Kiss Tibor r. alezredes: A terrorizmus arculatváltásának hatása a helyszíni reagáló erők felkészítésére

Somogyi Zoltán Márk főhadnagy: A második hegyi-karabahi háború katonai tapasztalatai (1.)

Nagy Imre törzsőrmester: A hadviselés régi/új színtere – harc a föld felszíne alatt

Zsolnai Tamás alezredes: A katonai vezetői, parancsnoki kompetenciák napjaink Magyar Honvédségében

Bálint László százados: Gondolatok a küldetésorientált vezetésről

Lengyel József őrnagy: SERE-kiképzés egy változó világban

Simicskó István – Szabó Zoltán alezredes: Önvédelem – honvédelem: a harcművészetek jelentősége és szerepe a honvédelmi nevelésben

Vartmann György alezredes – Kakuk Kinga alezredes: A Magyar Honvédség Altiszti Akadémián az új szakképzési törvény szerinti első felvételi eljárás elemző értékelése

Szilágyi Kiss Hajnalka: Az Iszlám Állam megerősödésének logisztikai háttere

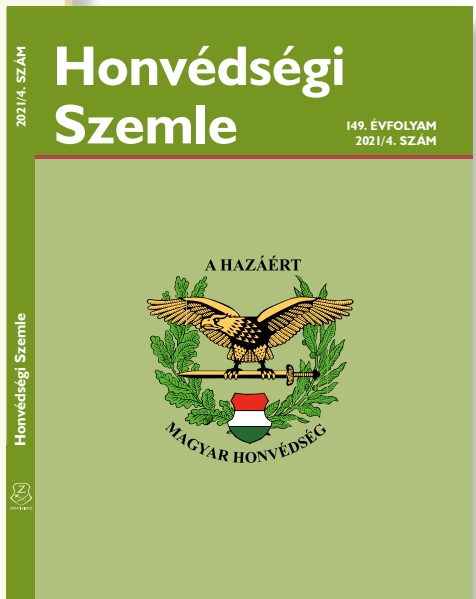
Szász Róbert ezredes: A Sivataji Vihar tapasztalatai 30 év távlatában

Kaszanyi Sándor alezredes: Az országvédelmi műveletek logisztikai támogatási feladatainak időszerű kérdései

Szakály Sándor: Naplófeljegyzések az okkupációról – Bosznia-Hercegovina 1878. Varga Ottó harctéri naplója

Gál Csaba: Katonai és haditechnikai hírek a nagyvilágból

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a honvedsegiszemle.hu portálon.

Királyi találkozás

A Honvéd Altiszti Folyóirat korábbi számai láthatók a Prokop Péter (1919–2003) katolikus pap, festőművész, író által készített alkotásnál. Az államalapító királyról érdekes látásmóddal készített kompozícióval a római Szent István Ház (zarándokház) kertjében találkozhatunk.

*Lejegyezte és a felvételt készítette:
dr. Murinkó Attila ezredes*

Humor

Skót az étteremben

Egy skót altiszt bemegy a vendéglőbe. Odaviszik neki az étlapot, majd sorra rendeli róla az ételeket egészen addig, amíg már nem tud többet enni. Ekkor hátradől és odahívja a pincért:

- Elnézést, kinek kell fizetni?
- Természetesen nekem – feleli a pincér.
- Az jó! Már azt hittem, nekem kell – sóhajt fel a skót.

Útbaigazítás

Szabó őrzetöt megállítja a laktanyában egy közkatonára, hogy merre van a gyengélkedő. Az őrzetöt – aki éppen két nagy dobozt cipel – megkéri a közkatonát, hogy fogja a dobozokat, amíg magyaráz, majd széttárja a karját:

- Sajnos, én sem tudom, még nem voltam beteg, mióta katona vagyok.

Az ajtó

Tóth zászlós hazaér a szolgálatból, amikor a kislánya nagy örömmel megkéri, hogy játsszanak valamit. A zászlós azonban fáradt és semmi kedve a közös játékhoz, így egy régi kulcsot ad neki játszani.

- És hol az ajtó, amit nyitni lehet vele? – kérdezi a kislány.
- Fogalmam sincs – válaszolja a zászlós.

Erre a kislány jelentősegteljesen végigméri, majd megszólal:

- De apa, a kulcsot szokták elveszíteni, nem az ajtót.

Védőital

Nagy szakaszvezető szörpöt oszt a katonáknak a gyakorlaton. Kovács tizedes is beáll a sorba, majd amikor sorra kerül, így szól:

- Szakaszvezető úr, kérek egy pohár ásványvizet, de szörp nélkül.
- Milyen szörp nélkül? – vonja fel kérdően a szemöldökét a szakaszvezető.
- Teljesen mindegy. Például málnaszörp nélkül.

Karbantartás

Szabó törzsőrmester késő este végez a javítóműhelyben egy URAL fékjével. Már sötétedik, amikor hazaindul, így felveszi a feleségét, aki szintén sokáig dolgozik a kisboltban. Csendben autóznak, amikor megszólal a törzsőrmester:

- Ajjaj, drágám! Ebből még baj lehet, ha megállít a rendőr! Nagyon gyenge az autó világítása!
- De Béla, hiszen most cserélted a gyertyákat, nem?

Ugyanaz a cég

Papp őrnagy, a tábori lelkész autójában felforr a hűtővíz, így megáll az út szélén és becsönget az első útbaeső házba. A kaputelefonon keresztül kiszól egy női hang

- Te vagy az, angyalkám?
- Az őrnagy mosolyogva visszaszól:
- Nem egészen, de ugyanaz a cég...

Párvalasztás

Kiss törzszászlós családi kupakancsot tart. Felmerül – ki tudja, már hányadjára – a család egyetlen leányának a párvalasztása is. Apja kérdőre vonja lányát:

- Édes lányom, hát nem gondolod, hogy férjhez kéne már menni?
- Dehogynem! Csak akit ti akartok, az nekem nem kell. Aki nekem tetszik, az nektek nem kell. Aki nektek is és nekem is megfelelne, annak meg én nem kellek.

A bakancs

Nagy őrmester rettentően szórakozott, mindenét elhagyja.

- Tóth őrzetöt! Nem látta a bakancsomat?
- Jelentem de, sokszor.
- De látta-e mostanában?!
- Micsodát?
- A bakancsomat!!!
- Hol?

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal,
minden páros hónapban
2021/4. szám (augusztus)

Kiadja a Magyar Honvédség Parancsnoksága

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

Elnök:

Kaszab Zoltán főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa

Tagok:

Balog Sándor főtörzszászlós
Bálint Ákos főtörzszászlós
Bogya Sándor főtörzszászlós
Dr. Murinkó Attila ezredes
Soós Lajos főtörzszászlós
Tigyi István Zsolt főtörzszászlós
Tömöközy Tamás Kálmán törzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság – Zrínyi Kiadó

FELELŐS VEZETŐ:

Kulcsár Gábor ügyvezető
A ZRÍNYI KIADÓ VEZETŐJE:
Dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán ny. alezredes
Olvasószerkesztő, korrektor:
Apagyiné Gáspár Jolán
Tervezőszerkesztő: Bányai Tamás
Címlapfotó: Koncz Csaba törzsőrmester

Szerkesztőségi titkár: Pásztor Júlia

A szerkesztőség címe:
1087 Budapest, Kerepesi út 29/B
Telefon: 272-02, 459-5355,
fax: 459-5354

e-mail-cím: kiss.zoltan@hmzrinyi.hu
pasztor.julia@hmzrinyi.hu
Nyomdai kivitelezés:
HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. Soksorozító Osztály
Felelős vezető: Pásztor Zoltán
Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtözövetségnek (EMPA)

Történelmi emlékezés

Szent István királyról itthon és külföldön

A lélek gondozása.
A Szent István-bazilikában lévő Szent Jobbkápolna (Budapest, V. kerület)

A test ápolása.
Budapest, Szent István Kórház (Budapest, IX. kerület)

Az új kenyér. A Szent István tiszteletére bemutatott misék nélkülözhetetlen eleme...

Külföldön.
Szent István a magyar szentek társaságában (Szent István Ház kápolnája, Róma, Via del Casaleto 481.)

